

**PAŃSTWOWA INSPEKCJA SANITARNA
PAŃSTWOWY POWIATOWY INSPEKTOR SANITARNY
W NOWYM TOMYŚLU**

**OCENA STANU SANITARNEGO I SYTUACJI EPIDEMIOLOGICZNEJ
POWIATU NOWOTOMYSKIEGO ZA 2022 ROK**

SPIS TREŚCI

Wstęp.....	str. 3
I. Sytuacja epidemiologiczna w zakresie chorób zakaźnych	str. 4
II. Jakość wody przeznaczonej do spożycia	str. 10
III. Stan sanitarny obiektów użyteczności publicznej	str. 12
IV. Stan sanitarny podmiotów wykonujących działalność leczniczą.....	str. 16
V. Warunki sanitarno - higieniczne środowiska pracy	str. 18
VI. Warunki sanitarne w szkołach i innych placówkach oświatowo - wychowawczych	str. 20
VII. Stan sanitarny obiektów żywności i żywienia	str. 26
VIII. Działalność w zakresie oświaty zdrowotnej i promocji zdrowia.....	str. 31
IX. Zapobiegawczy nadzór sanitarny	str. 40
Podsumowanie	str. 41

Wstęp

Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny (PPIS) w Nowym Tomyślu w roku 2022 realizował zadania określone w ustawie o Państwowej Inspekcji Sanitarnej (PIS) i innych aktach prawnych normujących kompetencje Inspekcji.

W roku 2022 w związku z obowiązującym do dnia 15 maja 2022 r. stanem epidemii wywołanym zakażeniami wirusem SARS-CoV-2 na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej prowadzono szereg działań oraz realizowano wiele istotnych zadań w celu zapobiegania szerzeniu się zakażeń wirusem SARS-CoV-2 na terenie Powiatu Nowotomyskiego.

Działania PPIS ukierunkowane były na ochronę zdrowia ludzkiego przed niekorzystnym wpływem szkodliwości i uciążliwości środowiskowych oraz na zapobieganie powstawaniu chorób, w tym zakaźnych i zawodowych.

Prowadzona była również działalność oświatowo-zdrowotna.

Realizując swoje obowiązki Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny współpracował ze Starostą Nowotomyskim, a także Burmistrzami Miast i Gmin oraz Wójtami Gmin w powiecie nowotomyskim. Współpraca dotyczyła w szczególności zapobiegawczego nadzoru sanitarnego, działań antykryzysowych oraz promocji zdrowia.

Prowadzono współpracę z lokalną prasą.

I. Sytuacja epidemiologiczna w zakresie chorób zakaźnych

Liczba zachorowań i współczynniki zapadalności dla poszczególnych chorób zakaźnych w latach 2021-2022

Lp.	Kod wg ICD-10	Jednostka chorobowa		2021		2022		
				l. zachorowań	zapadalność	l. zachorowań	zapadalność	
0	1	2						
1.	A02.0	Salmonelloza	zatrucie pokarmowe ^{UE/PL}		6	7,9	1	1,3
2.	A02.1		posocznica ^{PL}		1	1,3	0	0
3.	A04.5	Inne bakteryjne zakażenia jelitowe (ogółem)	wywołane przez <i>Campylobacter</i> ^{UE}		1	1,3	2	2,7
4.	A04.7		wywołane przez <i>Clostridium difficile</i> ^{PL}		13	17,2	19	25,3
5.	A05.1	Inne bakteryjne zatrucia pokarmowe (ogółem)	jadem kielbasianym (botulizm) ^{UE/PL}		1	1,3	0	0
6.	A07.1	Giardioza (lamblioza) ^{UE}		0	0	1	1,3	
7.	A08.0	Wirusowe zakażenia jelitowe (ogółem)	wywołane przez rotawirusy		8	10,6	113	150,3
8.	A08.1		wywołane przez norowirusy		17	22,5	12	16,0
9.	A08.2-3		inne określone		2	2,6	20	26,6
10.	A08.4		nieokreślone		5	6,6	2	2,7
11.	A08.0-4	Wirusowe zakażenia jelitowe u dzieci do lat 2		20	1344,1	42	3148,4	
12.	A09	Biegunka i zapalenie żołądkowo-jelitowe BNO, o prawdopodobnie zakaźnym pochodzeniu		13	17,2	19	25,3	
13.		w tym u dzieci do lat 2		8	537,6	8	599,7	
14.	A38	Płonica (szkarlatyna) ^{PL}		9	11,9	19	25,3	
15.	wym. niżej	Choroba wywołana przez <i>Streptococcus pyogenes</i> , inwazyjna	ogółem		4	5,3	1	1,3
16.	A46		róża		4	5,3	1	1,3
17.	A51	Kiła ^{UE/PL}	wczesna		0	0	2	2,7
18.	A52		późna		0	0	1	1,3
19.	A53		inne postacie kiły i kiła nieokreślona		0	0	5	6,6
20.	A54	Rzeżączka ^{UE/PL}		2	2,6	0	0	
21.	A56	Inne choroby przenoszone drogą płciową wywołane przez Chłamydie ^{UE/PL}		2	2,6	2	2,7	
22.	A69.2	Borelioza z Lyme	ogółem ^{UE/PL}		27	35,8	13	17,3
23.			neuroborelioza ^{UE}		1	1,3	0	0
24.	Z20.3/ Z24.2;Z28	Styczność i narażenie na wściekliznę / potrzeba szczepień		8	10,6	9	12,0	
25.	A87.1-9;B02.1	Wirusowe zapalenie opon mózgowych	inne określone i nieokreślone		0	0	1	1,3
26.	B01	Ospa wietrzna		220	291,6	807	1073,7	
27.	B18.0-1	Wirusowe zapalenie wątroby	typu B - przewlekłe i BNO ^{UE/PL}		9	11,9	2	2,7
28.	B18.2		typu C - przewlekłe i BNO ^{UE/PL}		4	5,3	2	2,7
29.	B17.0,2-8; B18.8-9;B19		inne i nieokreślone		0	0	1	1,3
30.	B20-B24	AIDS – Zespół nabytego upośledzenia odporności ^{UE/PL}		2	2,6	0	0	
31.	Z21	Nowo wykryte zakażenia HIV ^{UE}		6	7,9	3	4,0	
32.	B26	Świnka (nagminne zapalenie przyusznicy) ^{UE/PL}		1	1,3	2	2,7	
33.	B67	Bąblowica (echinokokoza) ^{UE}		0	0	1	1,3	

34.	wym. niżej	Choroba wywołana przez	Ogółem	3	4,0	1	1,3
35.	A40.3	<i>Streptococcus pneumoniae</i> ,	posocznica	1	1,3	1	1,3
36.	J13;B95.3/(...)	inwazyjna ^{UE, 18)}	inna określona i nieokreślona	2	2,6	0	0
37.	G00.9;G04.2	Bakteryjne zapalenie opon mózgowych i/lub mózgu	inne, nieokreślone	1	1,3	0	0
38.	G03	Zapalenie opon mózgowych inne i nieokreślone		3	4,0	1	1,3
39.	J10-J11	Grypa ^{UE/PL}	ogółem	35385	46894,3	46876	62370,8
40.			u dzieci w wieku 0-14 lat	17776	1437,8	23206	1920,0
41.	U07.1-2	Zakażenia SARS-CoV-2 (COVID-19)		5739	7605,7	4613	6137,8
42.		Zakażenia SARS-CoV-2 (COVID-19)-przypadki możliwe		0	0	29	38,6
43.	-	Ciężkie ostre zapalenia wątroby o nieustalonej etiologii ^{UE}	prawdopodobne	0	0	1	1,3
44.	-		powiązane epidemiologicznie	0	0	0	0
45.	B04	Ospa małpia ^{UE}		-	-	0	0

I. 1. Choroby szerzące się drogą pokarmową

Zatrucia pokarmowe:

W 2022 roku w powiecie nowotomyskim liczba zatruc pokarmowych w porównaniu do roku 2021 zmniejszyła się. Odnotowano ogółem 1 (w roku poprzednim 7).

Zarejestrowano 1 zachorowanie wywołane przez pałeczkę *Salmonella* u dziecka (w roku poprzednim 6). W roku 2022 nie odnotowano zachorowania wywołanego przez toksynę botulinową, w roku poprzednim 1.

Zakażenia jelitowe, w tym:

Biegunki i zapalenia żołądkowo-jelitowe BNO, o prawdopodobnie zakaźnym pochodzeniu

Ogółem zarejestrowano 19 zachorowań, w tym 8 u dzieci do 2 lat. W roku ubiegłym 13 zachorowań, w tym 8 u dzieci do lat 2. 3 osoby hospitalizowano. Wszystkie zachorowania to przypadki nie powiązane ze sobą epidemiologicznie.

Wirusowe zakażenia jelitowe

W 2022 roku nastąpił wzrost zachorowań. Ogółem zarejestrowano 147 zachorowań (w roku poprzednim 32), w tym 42 u dzieci do 2 lat.

Wyizolowano w:

- 113 przypadkach Rotawirus (w tym 8 osób bez badań, zachorowania powiązane ze sobą epidemiologicznie – ognisko), w roku poprzednim 8;
- 12 przypadkach Norowirus, w roku poprzednim 17;
- 20 przypadkach Adenowirus, w roku poprzednim 2;
- 2 przypadki sklasyfikowano jako nieokreślone, w roku poprzednim 5.

Zarejestrowano 6 ognisk epidemicznych (w roku ubiegłym 1):

- 1 w placówce opiekuńczo-wychowawczej (żłobek). Narażone były 23 osoby, w tym odnotowano 14 zachorowań wywołanych przez Rotawirus;
- 5 ognisk rodzinnych. Narażone były 22 osoby, w tym odnotowano 11 zachorowań wywołanych przez Rotawirus.

Pozostałe przypadki nie powiązane ze sobą epidemiologicznie. 132 osoby hospitalizowano, pozostałe leczono ambulatoryjnie.

Inne bakteryjne zakażenia jelitowe

Zanotowano 19 zachorowań wywołanych przez *Clostridium difficile* (15 zachorowań to przypadki potwierdzone, 4 zachorowania to przypadki prawdopodobne), w roku poprzednim 13 zachorowań. Zarejestrowano 17 zachorowań pojedynczych, natomiast 2 przypadki powiązane ze sobą epidemiologicznie (z ogniska – pacjenci oddziału chorób wewnętrznych SP ZOZ im. dr K. Hołogi w Nowym Tomysłu). Wszystkie osoby hospitalizowano. Zarejestrowano 5 zgonów, w tym jeden u osoby, u której zachorowanie odnotowano w 2021 roku; w roku poprzednim nie odnotowano zgonów.

Zarejestrowano 2 zachorowania wywołane przez *Campylobacter*, w roku poprzednim odnotowano 1.

Giardioza – w 2022 roku odnotowano 1 zachorowanie, w roku poprzednim nie zarejestrowano. Osoba dorosła, leczona ambulatoryjnie.

I. 2. Wirusowe zapalenia wątroby

W przypadku sytuacji epidemiologicznej dotyczącej wirusowego zapalenia wątroby w 2022 roku w porównaniu do roku 2021 nastąpił spadek zakażeń. Ogółem zarejestrowano 5 przypadków, w roku poprzednim 13.

W roku 2022 nie odnotowano zachorowania na wirusowe zapalenie wątroby typu A, tak jak rok wcześniej.

Zgodnie z przyjętą definicją w nadzorze epidemiologicznym zgłoszono 2 przypadki wirusowego zapalenia wątroby typu B, w roku poprzednim 9. Zarejestrowano 2 przypadki wirusowego zapalenia wątroby typu C, w roku poprzednim 4. Nie wystąpiły przypadki o charakterze ostrym.

W 2022 roku zarejestrowano jedno zachorowanie na wirusowe zapalenie wątroby – inne i nieokreślone, w roku ubiegłym nie odnotowano. Przypadek dotyczył dziecka (kobieta, 13 lat), mieszkanka wsi. Osoba hospitalizowana.

I. 3. Zachorowania na choroby zakaźne wieku dziecięcego

Płonica (szkarlatyna) – odnotowano wzrost zachorowań. W roku 2022 odnotowano 19 przypadków, natomiast w roku poprzednim 9. 18 osób leczono ambulatoryjnie, 1 przypadek hospitalizowano. 17 przypadków dotyczyło dzieci w wieku od 3 do 13 lat, 2 przypadki dotyczyły osób dorosłych.

Ospa wietrzna – nastąpił znaczny wzrost zachorowań – 807 przypadków, w roku poprzednim 220 przypadków. Najwięcej zachorowań zarejestrowano w grupach wiekowych: 1-4 lat – 331 przypadków oraz 5-9 lat – 356 przypadków. 3 osoby hospitalizowano, pozostałe leczono ambulatoryjnie. Jeden przypadek zachorowania dotyczył osoby zaszczepionej przeciw ospie wietrznej 1 dawką, natomiast trzy przypadki dotyczyły osób zaszczepionych 2 dawkami. Pozostałe zachorowania dotyczyły osób niezaszczepionych.

Nagminne zapalenie przyusznic (świnka) – liczba zachorowań w powiecie nowotomyskim w 2022 roku, podobnie jak w roku 2021 utrzymywała się na bardzo niskim poziomie. Zarejestrowano 2 zachorowania, w roku ubiegłym 1. Jedno zachorowanie wystąpiło u dziecka (brak informacji o szczepieniu, dziecko mieszka w Wielkiej Brytanii), jedno zachorowanie dotyczyło osoby dorosłej (nie szczepiona).

I. 4. Grypa, zachorowania grypopodobne, ostre zakażenia dróg oddechowych

Nastąpił wzrost zachorowań, zarejestrowano 46 876 zachorowań (w roku ubiegłym 35 385), dzieci do lat 14 – 23 206 (w roku 2021: 17 776). Do szpitala skierowano 149 osób z objawami ze strony układu oddechowego, w roku ubiegłym 34.

U 10 osób potwierdzono gripę badaniami laboratoryjnymi, w tym 6 u dzieci w wieku 0 – 14 lat. Ww. osoby hospitalizowano. Nie zarejestrowano zgonu, tak jak w roku ubiegłym.

I. 5. Zakażenia wirusem SARS-CoV-2

W 2022 roku odnotowano 4642 zachorowania na COVID-19, w tym 4613 przypadków potwierdzonych, 29 to przypadki możliwe (w 2021 roku: 5746), 173 osoby hospitalizowano (w roku ubiegłym 367), zarejestrowano 34 zgony, w tym 2 podejrzenia (w roku ubiegłym 139). Nasilenie zachorowań odnotowano w I kwartale 2022 r. Zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa osoby zakażone zostały poddane izolacji w warunkach domowych lub hospitalizacji, natomiast osoby z kontaktu z osobą zakażoną obowiązkowej kwarantannie. Od dnia 16 maja 2022 r. zniesiono stan epidemii, wprowadzając na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej stan zagrożenia epidemicznego.

Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Nowym Tomysłu na bieżąco monitorował sytuację epidemiologiczną w znajdujących się na terenie Powiatu Nowotomyskiego domach zapewniających całodobową opiekę osobom starszym, w podeszłym wieku w celu zapobiegania szerzeniu się zakażeń wywołanych wirusem SARS-CoV-2. Polecono zarządzającym ww. obiektami przekazywanie cotygodniowych raportów dotyczących między innymi liczby osób znajdujących się w obiektach, danych dotyczących rodzaju i liczby zatrudnionego personelu, liczby wykonanych wymazów wśród mieszkańców i personelu, liczby osób zakażonych oraz liczby zgonów wywołanych zakażeniami wirusem SARS-CoV-2, a także liczby osób skierowanych aktualnie do ww. domów.

Tutejszy Organ przekazywał informacje dotyczące wdrożenia nadzoru nad pracownikami ferm zwierząt futerkowych (norek) w formie badań przesiewowych w kierunku zakażenia wirusem SARS-CoV-2 u pracowników ferm norek na terenie powiatu nowotomyskiego.

W związku z sytuacją epidemiczną w placówkach oświatowo – wychowawczych w roku sprawozdawczym (styczeń – luty) wydano 41 opinii pozytywnych o zawieszeniu zajęć. I tak: przedszkola – 10, szkoły podstawowe – 20, zespoły szkół – 9 i warsztaty terapii zajęciowej – 2.

Pracownicy Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Nowym Tomysłu przeprowadzali kontrole przeciwepidemiczne zgodnie z obowiązującymi w tym zakresie przepisami prawa. W 2022 roku przeprowadzono łącznie 67 kontroli. Prowadzono wywiady epidemiologiczne z osobą zakażoną, udzielano informacji dotyczących między innymi: zasad przekraczania granicy państwowej i zasad odbywania obowiązkowej kwarantanny; problemów zdrowotnych wskazujących na potencjalne zakażenie wirusem SARS-CoV-2; możliwości wykonania wymazów; uzyskania informacji o wyniku badania w związku z pobranym wymazem; zasad wypłaty świadczeń od płatników składek ZUS w związku z odbywaniem kwarantanny; zasad BHP dotyczących postępowania w zakładach pracy w celu zapobiegania zakażeniom wirusem SARS-CoV-2 itp.

W 2022 roku kontynuowano realizację zadań dotyczących spraw wnoszonych przez obywateli związanych przede wszystkim z zakażeniami wywołanymi wirusem SARS-CoV-2 do centralnego Systemu Ewidencji Państwowej Inspekcji Sanitarnej (SEPIS). W trakcie pełnionego dyżuru w ww. systemie realizowane były sprawy dla całego województwa wielkopolskiego przez pracowników Powiatowych Stacji Sanitarno-Epidemiologicznych zgodnie z opracowanym harmonogramem działań przez 7 dni w tygodniu w godzinach od 7⁰⁰ do 21⁰⁰.

I. 6. Choroby odzwierzęce

Borelioza – zarejestrowano 13 zachorowań (2 przypadki borelioza układu kostno-stawowego, pozostałe rumień wędrujący), w tym jedno zachorowanie to przypadek prawdopodobny, pozostałe to przypadki potwierdzone; w roku poprzednim 27. Wszystkie zachorowania leczono ambulatoryjnie.

Bąblowica - w 2022 roku zanotowano 1 zachorowanie, w roku poprzednim nie odnotowano. Zachorowanie dotyczyło osoby małoletniej (15 lat), osoba hospitalizowana, posiada status uchodźcy (Ukraina).

Styczność i narażenie na wściekłość - spośród 77 osób zgłoszonych do PSSE w związku z pokąsaniem lub innym kontaktem ze zwierzętami (w roku ubiegłym 92) do szczepień zakwalifikowano 9 osób, w roku ubiegłym 8. U wszystkich osób wykonano pełen cykl szczepień.

7. Neuroinfekcje oraz choroby wywołane przez *Streptococcus pneumoniae*

Odnotowano 1 zachorowanie (posocznica) wywołana przez *Streptococcus pneumoniae*, inwazyjna (w roku ubiegłym 3). Zachorowanie dotyczyło osoby dorosłej, hospitalizowana.

Zarejestrowano 1 wirusowe zapalenie opon mózgowych – inne określone i nieokreślone. Przypadek hospitalizowany, dotyczył dziecka. Wykryto adenowirus.

Zapalenie opon mózgowych inne i nieokreślone – 1 zachorowanie, w roku ubiegłym 3. Przypadek dotyczył osoby dorosłej, hospitalizowana.

I. 8. Inne choroby zakaźne

Róża (choroba wywołana przez *Streptococcus pyogenes*) – zarejestrowano 1 przypadek, w roku ubiegłym zanotowano 4 zachorowania. Zachorowanie wystąpiło u osoby dorosłej.

Gruźlica – w 2022 roku zarejestrowano 1 zachorowanie na gruźlicę opłucnej u osoby dorosłej, w roku ubiegłym zanotowano 1 zachorowanie na gruźlicę płuc. W związku ze zgłoszonym zachorowaniem nadzorem epidemiologicznym i lekarskim objęto osoby pozostające w kontakcie wysokiego ryzyka z osobą chorą na gruźlicę opłucnej.

HIV Nowo wykryte zakażenia – zgłoszono 3 przypadki, w roku ubiegłym 6.

AIDS Zespół nabytego niedoboru odporności – nie zarejestrowano zachorowania, w roku 2021 odnotowano 2.

I. 9. Choroby przenoszone drogą płciową

W 2022 roku ogółem zarejestrowano 10 przypadków, w roku ubiegłym odnotowano 4. I tak zarejestrowano:

- 2 przypadki – inne choroby przenoszone drogą płciową wywołane przez Chlamydie. Przypadek dotyczył mężczyzny i kobiety,
- 8 przypadków kiły, w tym 2 przypadki kiła wczesna, 1 przypadek kiła późna, 5 przypadków inne postacie kiły i kiła nieokreślona. Przypadki dotyczyły 6 mężczyzn i 2 kobiet.
2 przypadki hospitalizowano, pozostałe leczono ambulatoryjnie.

I. 10. Realizacja szczepień ochronnych

Szczepienia ochronne realizowano w 16 podmiotach wykonujących działalność leczniczą. Przeprowadzono kontrole w 8 podmiotach leczniczych, w czasie których w szczególności egzekwowano posiadanie odpowiedniego wyposażenia pomieszczeń oraz zabezpieczenia urządzeń chłodniczych, w związku z przechowywaniem szczepionek w ww. podmiotach leczniczych. Ponadto, sprawdzano realizację Programu Szczepień Ochronnych.

W 4 podmiotach leczniczych stwierdzono uchybienia dotyczące braku opracowania i wdrożenia do stosowania niektórych procedur dotyczących zabezpieczenia i dystrybucji szczepionek. Ponadto w 2 podmiotach leczniczych brak wpisu przez lekarza w dokumentacji medycznej informacji o powiadomieniu opiekunów prawnych małoletnich dzieci o szczepieniach obowiązkowych i zalecanych (informacja przekazywana ustnie).

W 2022 roku wobec rodziców/opiekunów prawnych, którzy odmówili poddania swoich małoletnich dzieci obowiązkowym szczepieniom ochronnym zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa (stan na 31.12.2022 r. – 124 osoby, stan na 31.12.2021 r. – 128 osób) skierowano 72 wnioski o wszczęcie postępowania egzekucyjnego do organu egzekucyjnego tj. Wojewody Wielkopolskiego.

Zgłoszono 10 niepożądanych odczynów poszczepiennych po wykonanych szczepieniach ochronnych; w roku ubiegłym 71. Ww. niepożądane odczyny poszczepienne (NOP) zostały zakwalifikowane jako: łagodne – 8, poważne – 2.

7 przypadków wystąpiło po szczepieniach przeciw COVID-19, 1 po szczepieniu przeciw błonicy, tężcowi, krztuścowi, 1 po szczepieniu przeciw inwazyjnemu zakażeniu *Streptococcus pneumoniae*, 1 po szczepieniu przeciw inwazyjnemu zakażeniu *Streptococcus pneumoniae* oraz odrze, śwince, różyczce.

II. Jakość wody przeznaczonej do spożycia

Podstawę oceny jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi w roku 2022 stanowiło rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 11 grudnia 2017 r. w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi (Dz. U. 2017 r. poz. 2294).

Woda przeznaczona do zbiorowego zaopatrzenia ludności w powiecie nowotomyskim ujmowana jest wyłącznie z ujęć wody podziemnej.

Pod nadzorem Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Nowym Tomysłu w roku 2022 znajdowało się ogółem 20 wodociągów zbiorowego zaopatrzenia w wodę oraz 4 indywidualne ujęcia wody produkujące wodę wykorzystywaną w ramach działalności gospodarczej.

W ramach prowadzonego monitoringu jakości wody przez Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Nowym Tomysłu w 2022 roku pobierano próbki wody do badań laboratoryjnych oraz prowadzono kontrole urządzeń wodociągowych:

- w ramach kontroli urzędowej pobrano 123 próbki wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi, natomiast w ramach kontroli wewnętrznej zarządzający wodociągami pobrali 218 próbek wody do badań laboratoryjnych,
- przeprowadzono 24 kontrole urządzeń wodociągowych oraz 79 kontroli przy poborze próbek wody.

W 2022 roku wodociągi zbiorowego zaopatrzenia w wodę dostarczały wodę dla około 75 022 mieszkańców powiatu nowotomyskiego. W dostarczanej wodzie wodociągowej **występowały krótkotrwałe i/lub jenorazowe przekroczenia dopuszczalnych wartości parametrów fizykochemicznych, organoleptycznych oraz mikrobiologicznych, które nie stanowiły bezpośredniego zagrożenia dla zdrowia konsumentów** takich jak:

- żelazo: Wodociąg Publiczny Śliwno, Wodociąg Publiczny Wojnowice, Wodociąg Publiczny Kuślin, Wodociąg Publiczny Zbąszyń, Wodociąg Publiczny Opalenica, Indywidualne Ujęcie Wody „Rancho Colorado”,
- mangan: Wodociąg Publiczny Stefanowo, Wodociąg Publiczny Zbąszyń, Wodociąg Publiczny Nowy Tomyśl, Indywidualne Ujęcie Wody „Rancho Colorado”,
- miedź: Wodociąg Publiczny Nowy Tomyśl,
- mętność: Wodociąg Publiczny Wojnowice, Wodociąg Publiczny Zbąszyń, Wodociąg Publiczny Opalenica, Indywidualne Ujęcie Wody „Rancho Colorado”,
- jon amonowy: Wodociąg Publiczny Chraplewo,
- barwa: Wodociąg Publiczny Śliwno, Wodociąg Publiczny Chraplewo,
- ogólna liczba mikroorganizmów w $22\text{ }^{\circ}\text{C} \pm 2\text{ }^{\circ}\text{C}$ po 72 h: Wodociąg Publiczny Chrośnica, Wodociąg Publiczny Miedzichowo, Wodociąg Publiczny Perzyny, Wodociąg Publiczny Nowa Wieś Zbąska, Wodociąg Publiczny Chraplewo, Wodociąg Publiczny Opalenica, Indywidualne Ujęcie Wody „Rancho Colorado”, Indywidualne Ujęcie Wody „TOP-TOMYŚL”,
- bakterie grupy coli: Wodociąg Publiczny Chraplewo.

W przypadku stwierdzonych przekroczeń ww. parametrów zarządcy wodociągów podejmowali działania naprawcze w celu doprowadzenia jakości wody do obowiązujących wymagań.

W 2022 r. prowadzono prace modernizacyjno-naprawcze na stacjach uzdatniania wody oraz sieciach wodociągowych (Wodociąg Publiczny Nowy Tomyśl, Wodociąg Publiczny Zbąszyń, Wodociąg Publiczny Lwówek, Wodociąg Publiczny Sątopy). W związku z powyższym tutejszy organ wydał 1 ocenę higieniczną na materiały i wyroby stosowane do uzdatniania wody oraz dokonał 11 weryfikacji na materiały i wyroby stosowane do dystrybucji wody.

Deficyt wody nie występował w żadnym z skontrolowanych wodociągów zbiorowego zaopatrzenia ludności w wodę. W końcowej ocenie rocznej wodę przydatną do spożycia przez ludzi, zgodnie z ww. rozporządzeniem Ministra Zdrowia dostarczały wszystkie wodociągi zbiorowego zaopatrzenia w wodę oraz indywidualne ujęcia wody produkujące wodę wykorzystywaną w ramach działalności gospodarczej.

III. Stan sanitarny obiektów użyteczności publicznej

III.1. Wprowadzenie

W ramach bieżącego nadzoru sanitarnego w 2022 roku Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Nowym Tomyślu dokonał oceny stanu sanitarnego obiektów użyteczności publicznej, takich jak: pływalnie, hotele, inne obiekty, w których są świadczone usługi hotelarskie, zakłady fryzjerskie, zakłady kosmetyczne, zakłady pogrzebowe, ustępy itp. Stan sanitarny ww. obiektów nie budził większych zastrzeżeń.

III.2. Stan sanitarny wybranych obiektów

III.2.1. Hotele i inne obiekty świadczące usługi noclegowe

W ewidencji obiektów Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Nowym Tomyślu znajduje się łącznie 57 obiektów świadczących usługi hotelarskie. Podczas kontroli 2 obiektów stwierdzono między innymi uchybienia dotyczące niewłaściwego stanu sanitarno-porządkowego oraz sanitarno-technicznego ścian i sufitów w poszczególnych pomieszczeniach, a także wyposażenia obiektów.

W związku ze stwierdzonymi ww. uchybieniami wystosowano pisma w trybie art. 30 ustawy o Państwowej Inspekcji Sanitarnej do właścicieli obiektów o podjęcie czynności zmierzających do zapewnienia należytego stanu sanitarno-higienicznego ww. obiektów.

Ogólny stan sanitarny pomieszczeń mieszkalnych, sanitariatów, części rekreacyjnej oraz zaplecza w skontrolowanych obiektach, a także sposób postępowania z bielizną czystą i brudną nie budził zastrzeżeń.

III.2.2. Zakłady fryzjerskie, kosmetyczne, tatuażu, odnowy biologicznej, inne zakłady, w których są świadczone łącznie więcej niż jedna z usług: fryzjerskie, kosmetyczne, odnowy biologicznej, tatuażu.

W 2022 roku oceniono stan sanitarny 6 obiektów z ww. grupy. Pomieszczenia i wyposażenie skontrolowanych zakładów utrzymane były w dobrym stanie sanitarno-porządkowym i sanitarno-technicznym, za wyjątkiem 2 obiektów, w których zastrzeżenia budził stan sanitarno-techniczny wyposażenia zakładu. W związku ze stwierdzonymi uchybieniami do zarządzających ww. obiektami wystosowano pisma w trybie art. 30 ustawy o Państwowej Inspekcji Sanitarnej.

W omawianym okresie naniesiono do ewidencji obiektów tutejszej stacji 3 nowe obiekty. Obiekty nowopowstałe to zakłady nowoczesne, estetycznie urządzone, funkcjonalne.

Podczas kontroli w omawianej grupie obiektów nie stwierdzono uchybień dotyczących prowadzonego procesu sterylizacji, dezynfekcji narzędzi. W każdym z skontrolowanych zakładów dezynfekcja narzędzi/przyborów prowadzona jest za pomocą właściwie dobranych preparatów i środków dezynfekcyjnych.

III.2.4. Kąpieliska i pływalnie

III.2.4.1. Kąpielisko

W 2022 roku na terenie powiatu nowotomyskiego w okresie od 25.06.2022 r. do 15.08.2022 r. funkcjonowało Kąpielisko przy plaży „Łazienki”. Kąpielisko w Zbąszyniu powołane zostało Uchwałą Nr XXXIV/394/2022 Rady Miejskiej Zbąszynia z dnia 15 marca 2022 r. w sprawie określenia wykazu kąpielisk na terenie gminy Zbąszyń w 2022 roku oraz Uchwałą Nr XXXIV/395/2022 z dnia 15 marca 2022 r. w sprawie określenia sezonu kąpielowego na terenie gminy Zbąszyń w 2022 roku.

Teren, na którym utworzono kąpielisko wraz z przyległymi obiektami to teren ogrodzony. Przy kąpielisku zlokalizowany jest budynek WOPR, plac zabaw dla dzieci, siłownia zewnętrzna, boiska do piłki siatkowej plażowej, skatepark, wypożyczalnia sprzętu pływającego oraz plażowego. Na terenie kąpieliska znajduje się 1 kontener sanitarny oraz kontener szatniowo-sanitarny „Szatnia na medal”.

W kontenerze szatniowo-sanitarnym zapewnione jest pomieszczenie sanitarno-higieniczne przystosowane dla osób niepełnosprawnych ruchowo. W sanitariatach zapewniono suszarki do rąk, dozowniki do mydła w płynie, podajniki na papier toaletowy. Obiekty zaopatrywane są w wodę bieżącą z sieci wodociągu zbiorowego zaopatrzenia w wodę. Obiekty skanalizowane.

Stan sanitarno-techniczny i sanitarno-porządkowy terenu kąpieliska nie budził zastrzeżeń za wyjątkiem stanu sanitarno-technicznego wyposażenia znajdującego się na placu zabaw. W związku ze stwierdzonym uchybieniem do zarządzającego kąpieliskiem wystosowano pismo w trybie art. 30 ustawy o Państwowej Inspekcji Sanitarnej.

Przy plaży zapewniono 2 pomosty, które wyznaczają teren utworzenia kąpieliska. Na plaży zlokalizowana jest przebieralnia (przeznaczona dla 1 osoby), natrysk zasilany wodą wodociągową oraz źródło. Teren przyległy do plaży i utworzenia kąpieliska uporządkowany, estetycznie zagospodarowany. Teren oznakowany został tablicą informacyjną umieszczoną w widocznym miejscu na budynku WOPR. Tablica spełnia wymagania rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 21 grudnia 2018 r. w sprawie ewidencji kąpielisk oraz sposobu oznakowania kąpielisk i miejsc wykorzystywanych do kąpieli (Dz. U. z 2018 r. poz. 2476).

Zapewniono stałą kontrolę wyznaczonego obszaru wodnego przez odpowiednią liczbę ratowników wodnych zgodnie z rozporządzeniem Ministra Spraw Wewnętrznych z dnia 27 stycznia 2012 r. w sprawie minimalnych wymagań dotyczących liczby ratowników wodnych zapewniających stałą kontrolę wyznaczonego obszaru wodnego (Dz. U. z 2012 r. poz. 108, z późn. zm.). Ponadto, utworzono stanowiska do obserwacji wyznaczonego obszaru wodnego.

Wyposażono wyznaczony obszar wodny w sprzęt ratunkowy i pomocniczy oraz urządzenia sygnalizacyjne i ostrzegawcze zgodnie z rozporządzeniem Ministra Spraw Wewnętrznych z dnia 9 marca 2012 r. w sprawie wymagań dotyczących wyposażenia wyznaczonych obszarów wodnych w sprzęt ratunkowy i pomocniczy, urządzenia sygnalizacyjne i ostrzegawcze oraz sprzęt medyczny, leki i artykuły sanitarne (Dz. U. z 2012 r. poz. 261, z późn. zm.).

Oznaczono bojami (pławami) strefy dla umiejących, niemiejących pływać i brodzik dla dzieci oraz głębokość wody na bojach zgodnie z rozporządzeniem Ministra Spraw Wewnętrznych z dnia 6 marca 2012 r. w sprawie sposobu oznakowania i zabezpieczania obszarów wodnych oraz wzorów znaków zakazu, nakazu oraz znaków informacyjnych i flag (Dz. U. z 2012 r. poz. 286, z późn. zm.). Ponadto zapewniono maszt z kompletem flag.

Woda w kontrolowanym kąpielisku spełniała wymagania rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 17 stycznia 2019 r. w sprawie prowadzenia nadzoru nad jakością wody w kąpielisku i miejscu okazjonalnie wykorzystywanym do kąpieli (Dz. U. z 2019 r. poz. 255). Na podstawie pobranych próbek wody przez Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Nowym Tomysłu oraz Organizatora kąpieliska, a także na podstawie sprawozdań z badań laboratoryjnych oraz oceny organoleptycznej wody wydawane były bieżące oceny jakości wody w kąpielisku. Ponadto, w miesiącu listopadzie Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Nowym Tomysłu wydał „Ocenę jakości wody po zakończeniu sezonu kąpieliskowego 2022 roku” oceniając jakość wody w kąpielisku przy plaży „Łazienki” w Zbąszyniu – jezioro Błędno-Zbąszyńskie pod względem wymagań mikrobiologicznych dla wód powierzchniowych jako „doskonałą”.

III.2.4.2. Pływalnie

W 2022 roku pod nadzorem Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Nowym Tomysłu znajdowały się 3 pływalnie zlokalizowane w obiektach hotelarskich znajdujących się w Opalenicy, Zbąszyniu oraz Wąsowie.

W 2022 r. pobrano 205 próbek wody z pływalni, w tym 172 próbki wody pobrano w ramach kontroli wewnętrznej przez zarządzających, natomiast 33 próbki pobrano przez tutejszy Organ. Na podstawie otrzymanych wyników badań stwierdzono krótkotrwałe zanieczyszczenia mikrobiologiczne wody w pobranych próbkach wody w 3 pływalniach. W przypadku 3 pływalni, zalecono krótkotrwałe wyłączenie z eksploatacji niecek jacuzzi oraz niecki basenu ze względu na stwierdzenie w zbadanych próbkach wody przekroczenia dopuszczalnej wartości parametru bakteriologicznego tj. *Pseudomonas aeruginosa*. Ponadto jakość wody budziła zastrzeżenia pod względem fizykochemicznym. Na pływalniach stwierdzono przekroczenie parametrów chemicznych tj. chloroformu, Σ THM, utleniałości, azotanów, pH, mętności, chloru związanego i chloru wolnego oraz potencjału redox.

W przypadku stwierdzenia przekroczeń dopuszczalnych wartości ww. parametrów Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Nowym Tomysłu polecał podjęcie działań naprawczych w celu doprowadzenia jakości wody na pływalniach do wymagań określonych w rozporządzeniu Ministra Zdrowia z dnia 9 listopada 2015 r. w sprawie wymagań, jakim powinna odpowiadać woda na pływalniach (Dz. U. z 2015 r. poz. 2016, z późn. zm.) oraz ponowne pobranie próbek wody do badań laboratoryjnych w zakresie przekroczonych parametrów.

Na pływalniach zapewniono kontrolę wyznaczonego obszaru wodnego przez ratowników wodnych oraz wyposażenie pływalni w sprzęt ratunkowy i pomocniczy, urządzenia sygnalizacyjne i ostrzegawcze oraz sprzęt medyczny, leki i artykuły sanitarne zgodnie z obowiązującymi wymaganiami. Stan sanitarno-techniczny 1 skontrolowanej w roku 2022 pływalni budził zastrzeżenia. Stwierdzono niewłaściwy stan sanitarno-techniczny ścian oraz sufitu w pomieszczeniu z systemem cyrkulacji jacuzzi, a także niewłaściwy stan sanitarno-techniczny urządzeń w pomieszczeniu z saunami. Ponadto, nie przedstawiono do wglądu systematycznych i udokumentowanych badań jakości wody oraz rejestrowania wyników pomiarów jakości wody na pływalni z urządzeń wodnych wchodzących w skład parku wodnego.

W związku ze stwierdzonymi ww. uchybieniami wystosowano pismo w trybie art. 30 ustawy o Państwowej Inspekcji Sanitarnej do zarządzającego obiektem.

III.2.5. Inne obiekty użyteczności publicznej

W grupie innych obiektów użyteczności publicznej znajdują się obiekty kulturalne i sportowe, tereny rekreacyjne, pralnie, apteki, stacje paliw, przystanki PKS, przystanki PKP, cmentarze, zakłady pogrzebowe, przystań żeglarska. Stan sanitarno-techniczny oraz sanitarno-porządkowy skontrolowanych 3 obiektów (zakładów pogrzebowych) nie budził zastrzeżeń.

Ponadto w 2022 roku przeprowadzono kontrole 3 dworców kolejowych i 3 stacji kolejowych oraz 1 dworca autobusowego. Kontrole przeprowadzono w związku z pismem Wielkopolskiego Państwowego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego znak: DN-HK.9011.173.2022 z dnia 11.03.2022 r. dotyczącym przeprowadzenia kontroli obiektów użyteczności publicznej (w szczególności dworców kolejowych i autobusowych) oraz punktów, w których przebywają uchodźcy. Podczas kontroli ww. obiektów nie stwierdzono gromadzenia się uchodźców. Stan sanitarno-porządkowy oraz sanitarno-techniczny ww. obiektów nie budził zastrzeżeń.

IV. Stan sanitarny podmiotów wykonujących działalność leczniczą

Liczba podmiotów udzielających stacjonarnych i całodobowych świadczeń zdrowotnych na terenie powiatu nowotomyskiego nie zmieniła się w stosunku do roku poprzedniego. W ewidencji obiektów tutejszego organu znajdują się 2 placówki/ 6 obiektów wykonujących stacjonarne i całodobowe świadczenia zdrowotne. Ponadto w ewidencji nadal znajduje się jeden obiekt tj. Wielkopolskie Towarzystwo Stwardnienia Rozsianego i Udaru Mózgu Neurorehabilitacyjny Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej w Michorzewie, który zaprzestał prowadzenia działalności leczniczej. Według posiadanych informacji prowadzone jest postępowanie upadłościowe, a po jego zakończeniu nastąpi wykreślenie z rejestru podmiotów wykonujących działalność leczniczą.

W grupie podmiotów leczniczych wykonujących ambulatoryjne świadczenia zdrowotne znajduje się 39 placówek/59 obiektów niepublicznych - zakłady lecznictwa otwartego tj. przychodnie, zakłady rehabilitacji leczniczej, laboratoria diagnostyczne i inne oraz 1 placówka/1 obiekt publiczny zakładów lecznictwa otwartego.

Pod nadzorem tutejszego Organu znajdują się także 83 placówki/ 90 obiektów zakwalifikowanych jako indywidualne i grupowe praktyki lekarskie, w tym specjalistyczne praktyki lekarzy dentystów oraz praktyki pielęgniarek.

W roku 2022 przeprowadzono 4 kontrole obiektów z grupy lecznictwa otwartego tj. przychodnie oraz indywidualna praktyka lekarska lekarzy dentystów pod względem warunków higieniczno-sanitarnych, jakie powinien spełniać personel medyczny, sprzęt oraz pomieszczenia, w których są udzielane świadczenia zdrowotne, a także pod względem postępowania z odpadami medycznymi, zapobiegania szerzeniu się zakażeń i chorób zakaźnych. Zarówno stan sanitarno-

techniczny pomieszczeń oraz wyposażenia, jak i bieżąca czystość w 2 obiektach nie budziły zastrzeżeń, natomiast w 2 przychodniach stwierdzono nieprawidłowości w zakresie stanu sanitarno-technicznego i sanitarno-porządkowego pomieszczeń oraz wyposażenia. W 1 podmiocie stwierdzono nieprawidłowości dotyczące niewłaściwej częstotliwości prowadzenia kontroli wewnętrznej, rzadziej niż raz na 6 miesięcy zgodnie z obowiązującymi w tym zakresie przepisami prawa.

W gabinecie indywidualnej praktyki lekarza dentysty stwierdzono uchybienia dotyczące braku prowadzenia na bieżąco zapisów (rejstru) dotyczącego pomiaru temperatury w urządzeniu chłodniczym, w którym składowane są odpady medyczne, braku wewnętrznej kontroli procesów sterylizacji przy użyciu wskaźników biologicznych, braku daty ważności na pakietach z wyrobami medycznymi i sprzętem medycznym poddanych sterylizacji oraz uchybienia dotyczące opracowanych i wdrożonych do stosowania procedur zawierających opis sposobu postępowania w przypadku podejmowania działań zapobiegających szerzeniu się zakażeń i chorób zakaźnych.

W związku ze stwierdzonymi podczas kontroli uchybieniami wystosowano pisma w trybie art. 30 ustawy o Państwowej Inspekcji Sanitarnej oraz wydano decyzje administracyjne nakazujące usunięcie stwierdzonych nieprawidłowości. Tutejszy Organ po przeprowadzeniu kontroli sprawdzających stwierdził wykonanie nałożonych obowiązków.

Ponadto w roku 2022 tutejszy Organ skontrolował 2 obiekty z grupy podmiotów leczniczych wykonujących stacjonarne i całodobowe świadczenia zdrowotne. Podczas kontroli stwierdzono nieprawidłowości wynikające m.in. z niedostosowania do wymagań rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 26 marca 2019 r. w sprawie szczegółowych wymagań, jakim powinny odpowiadać pomieszczenia i urządzenia podmiotów wykonujących działalność leczniczą (Dz. U. z 2022 r. poz. 402), a także nieprawidłowości stanowiące naruszenie wymagań rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 28 sierpnia 2003 r. w sprawie ogólnych przepisów bezpieczeństwa i higieny pracy (Dz. U. z 2003 r. nr 169 poz. 1650, z późn. zm.) w zakresie stanu sanitarno-technicznego i sanitarno-porządkowego pomieszczeń oraz wyposażenia skontrolowanych obiektów. Ponadto stwierdzono nieprawidłowości dotyczące niewłaściwej częstotliwości prowadzenia kontroli wewnętrznej, rzadziej niż raz na 6 miesięcy zgodnie z obowiązującymi w tym zakresie przepisami prawa (w 1 podmiocie leczniczym), braku właściwego dokumentowania zaznajomienia się pracowników podmiotu leczniczego z procedurami/ instrukcjami zawierającymi opis sposobu postępowania w przypadku podejmowania działań zapobiegających szerzeniu się zakażeń i chorób zakaźnych (w 2 podmiotach leczniczych), niedopełnienia obowiązku zgłoszenia do Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Nowym Tomyślu podejrzenia choroby zakaźnej w ustawowym terminie tj. niezwłocznie, nie później jednak niż w ciągu 24 godzin od chwili jej

powięzcia (w 1 podmiocie leczniczym), braku prowadzenia dezynfekcji lub sterylizacji aparatu „AMBU” zgodnie z wdrożoną procedurą (w 1 podmiocie leczniczym).

W związku ze stwierdzonymi podczas kontroli uchybieniami wystosowano pisma w trybie art. 30 ustawy o Państwowej Inspekcji Sanitarnej oraz wydano decyzje administracyjne nakazujące usunięcie stwierdzonych nieprawidłowości wraz z określeniem terminów ich wykonania. Tutejszy Organ po przeprowadzeniu kontroli sprawdzających stwierdził wykonanie nałożonych obowiązków ww. decyzjami.

V. Warunki sanitarno-higieniczne środowiska pracy

V.1. Struktura zatrudnienia

W 2022 r. nadzorem sanitarnym objętych było 508 zakładów pracy, które zatrudniały ogółem 16 107 pracowników.

V.2. Kontrole w ramach nadzoru

Skontrolowano 42 podmioty i przeprowadzono ogółem 43 kontrole zakładów pracy.

W wyniku przeprowadzonych kontroli, w związku ze stwierdzonymi nieprawidłowościami wydano 2 decyzje administracyjne dotyczące:

- zmiany terminu wykonania nakazów decyzji PPIS w Nowym Tomysłu z 2021 r.
- doprowadzenia do właściwego stanu higieniczno-sanitarnego pomieszczeń socjalnych (szatni, umywalni, ustępów i natrysków)

oraz 1 decyzję płatniczą.

V.3. Narażenie na czynniki szkodliwe

Stwierdzono przekroczenia Najwyższych Dopuszczalnych Stężeń i Natężeń czynników szkodliwych dla zdrowia w środowisku pracy (NDN/NDS) w 21 zakładach pracy. W warunkach przekroczonych norm higienicznych pracowało 653 pracowników, w tym 647 osób w przekroczeniach norm natężenia hałasu (w tym 5 osób na hałas ultradźwiękowy). Natomiast 6 osób w przekroczeniach norm Najwyższych Dopuszczalnych Stężeń czynników chemicznych – Mangan i jego związki nieorganiczne – w przeliczeniu na Mn - frakcja wdychalna – 4 pracowników, Ksylen – 1 osoba, Dichlorometan – 1 osoba. W zdecydowanej większości przypadków stwierdzenie przekroczeń (NDN), dotyczyło narażenia na ponadnormatywny hałas w przemyśle drzewnym i metalowym. W ww. zakładach sporządzono Programy działań organizacyjno-technicznych zmierzających do ograniczenia narażenia na wymienione czynniki szkodliwe dla zdrowia w środowisku pracy, które uwzględniły działania polegające na udostępnianiu

środków ochrony indywidualnej słuchu i nadzór nad prawidłowością ich stosowania, a także konieczność oznakowania znakami bezpieczeństwa miejsc pracy w sytuacjach, gdy uniknięcie lub wyeliminowanie ryzyka wynikającego z narażenia nie jest możliwe za pomocą środków organizacyjno-technicznych.

V.4. Czynniki rakotwórcze i mutagenne w środowisku pracy

W 2022 r. w zakresie nadzoru nad czynnikami rakotwórczymi i mutagennymi skontrolowano 8 zakładów pracy. Stwierdzono, że ogółem narażone na czynniki rakotwórcze są 264 osoby, w tym 39 kobiet. W większości, bo 240 pracowników, w tym 28 kobiet jest narażonych na pyły drewna w zakładach drzewnych, 4 mężczyzn na związki niklu i tlenek chromu w procesie galwanizacji. W kontakcie z rakotwórczymi substancjami chemicznymi, tj. cytostatykiem o nazwie Paclitaxel pracuje 16 osób (11 kobiet i 5 mężczyzn), Tlenkiem etylenu w procesie sterylizacji - 4 pracowników.

V.5. Czynniki biologiczne w środowisku pracy

W 2022 r. w zakresie czynników biologicznych skontrolowano 5 podmiotów. Stwierdzono narażenie 60 pracowników na szkodliwe czynniki biologiczne zaliczane do 2 i 3 grupy zagrożenia.

V.6. Nadzór nad substancjami/mieszaninami chemicznymi

W zakresie nadzoru nad substancjami chemicznymi i ich mieszaninami przeprowadzono 34 kontrole, w tym:

- 25 w zakładach stosujących na potrzeby prowadzonej działalności zawodowej substancje chemiczne i ich mieszaniny (4 kontrole dotyczyły stosowania w działalności zawodowej prekursorów narkotyków kat. 2 i 3)
- 9 kontroli w zakresie wprowadzania do obrotu substancji chemicznych i ich mieszanin.

Ww. kontrole dotyczyły m.in.: Projektu BPR-EN-FORCE-2 (BEF-2) realizowanego w zakresie produktów biobójczych pod kątem obecności zatwierdzonych i niezatwierdzonych substancji czynnych w celu sprawdzenia zgodności z obowiązkami wynikającymi z rozporządzenia w sprawie produktów biobójczych (BPR) oraz przepisami krajowymi dotyczącymi wprowadzania i udostępniania produktów biobójczych na rynek Unii Europejskiej, produktów biobójczych należących do grup produktowych 1, i 2, 8, 18 i 19 itp. pod kątem posiadania ważnych pozwoleń na wprowadzanie do obrotu produktów biobójczych, ponadto przeprowadzono kontrolę w związku z wystąpieniem zatruc metanolem i możliwością pojawienia się zagrożenia dla zdrowia i życia ludzi w postaci większej liczby

ww. zatruć, najprawdopodobniej po spożyciu denaturatu, jak również skontrolowano podmiot wprowadzający do obrotu produkty konopne w zakresie podejrzenia, że mogą stanowić środek zastępczy w rozumieniu ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii.

Dodatkowo w ramach nadzoru nad kosmetykami przeprowadzono 5 kontroli sklepów wprowadzających do obrotu produkty kosmetyczne (w tym 2 kontrole z systemu RAPEX). Kontrole dotyczyły obowiązującego od 1 marca 2022 r. zakazu stosowania w produktach kosmetycznych Pirytionianu cynku oraz substancji o nazwie Butylphenyl Methylpropional (in. Lilial), z uwagi na sklasyfikowanie ww. substancji jako rakotwórczych, mutagennych lub działających szkodliwie na rozrodczość (CMR kategorii 2).

V.7. Choroby zawodowe

W 2022 r. przeprowadzono 8 wizytacji w ramach postępowań wyjaśniających dotyczących chorób zawodowych i 1 kontrolę zakładu pracy (ogółem wszczęto 9 postępowań w zakresie chorób zawodowych).

Wydano **1 decyzję o stwierdzeniu choroby zawodowej** (przewlekłe choroby narządu głosu spowodowane nadmiernym wysiłkiem głosowym, trwającym co najmniej 15 lat: niedowład mięśni wewnętrznych krtani z wrzecionowatą niedomykalnością i trwałą dysfonią) oraz **2 decyzje o braku podstaw do stwierdzenia choroby zawodowej**, również dotyczące narządu głosu.

Decyzje prawomocne. Natomiast pozostałe postępowania w zakresie chorób zawodowych w toku.

VI. Warunki sanitarne w szkołach i innych placówkach oświatowo – wychowawczych

VI.1. Stan techniczny oraz sanitarny placówek

W związku z sytuacją epidemiczną wywołaną wystąpieniem przypadków zakażenia wirusem SARS-CoV-2 i zachorowań na COVID-19 w roku sprawozdawczym skontrolowano tylko 72% placówek oświatowo-wychowawczych będących pod nadzorem Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Nowy Tomyślu.

W 2022 r. wydano 2 decyzje, w tym:

- 1 decyzję administracyjną o wygaśnięciu decyzji własnej;
- 1 decyzję opłatową.

Wydano 21 pisma w trybie art. 30 ustawy o Państwowej Inspekcji Sanitarnej dotyczące:

- braku przykryć na oczkach ustępowych;
- zniszczonych, wyszczerbionych siedzisk ławek gimnastycznych;

- nieprzyjemnego zapachu (stęchlizny) w sali lekcyjnej oraz w sanitariatach;
- zniszczonych, wyszczerbionych, z ubytkami okleiny blatów stolików i krzeseł;
- złego stanu techniczno – higienicznego urządzeń na placu zabaw m.in. zardzewiałe części metalowe, części drewniane z odrapaną farbą, piaskownica przykryta arkuszem blachy falistej co stwarza zagrożenie dla bezpieczeństwa dzieci, drewniane daszki w zestawie zabawowym na placu zabaw spróchniałe, nierówne, z ubytkami drewna;
- nie przedstawienia do wglądu dokumentacji użytkowania sprzętu, w który wyposażone są siłownie (gdzie prowadzone są obowiązkowe zajęcia wychowania fizycznego);
- zniszczonych, zardzewiałych kratk ściekowych w pomieszczeniu z prysznicami przy sali gimnastycznej;
- zanieczyszczonych otworów wentylacyjnych umiejscowionych w suficie oraz niezabezpieczonych w podłodze otworów (o śr. ok. 7 cm) do montażu bramek do siatkówki w sali gimnastycznej;
- pękniętych, luźnych, z ubytkami stopni schodów drewnianych prowadzących do miejsca wymiany obuwia ponadto uszkodzonych z ubytkami płytek przy łączeniu z drewnianymi schodami;
- braku zabezpieczenia okna na półpiętrze klatki schodowej bocznej – przerwa między oknem a podestem ok. 15 cm;
- popękanych, z ubytkami oraz z wytartą glazurą części płytek ściennych i podłogowych w sanitariatach;
- braku wentylacji w pomieszczeniu do przechowywania sprzętu sportowego;
- braku dokumentacji dotyczącej użytkowania lamp bakteriobójczych na zapleczu sali gimnastycznej;
- wytartego lastriko podłogowego w sanitariatach zewnętrznych;
- ubytku części stopnia schodów zewnętrznych;
- trudnej do utrzymania w czystości wykładziny dywanowej na stałe przymocowanej do podłogi w salce korekcyjnej;
- niezachowanych standardów dostępności do urządzeń sanitarnych;
- zniszczonych, z ubytkami okleiny w dolnej części drzwi do sal lekcyjnych;
- braku pisemnych potwierdzeń wydanych przez lekarza medycyny o braku przeciwwskazań zdrowotnych do pracy z dziećmi/młodzieżą – dotyczy wyłącznie placówek wypoczynku zimowego i letniego.

W placówkach oświatowo-wychowawczych, w których wydano decyzje zarządzające w celu usunięcia stwierdzonych nieprawidłowości oraz do których skierowano pisma w trybie art. 30 ustawy o Państwowej Inspekcji Sanitarnej w związku ze stwierdzonymi uchybieniami, poprawa nastąpiła w następującym zakresie:

- doprowadzono do właściwego stanu: ściany na korytarzu, w sali gimnastycznej, świetlicy/stołówce (na poziomie piwnicy); nawierzchnię schodów zewnętrznych – wejściowych; drzwi do kabin ustępowych w sanitariatach przedszkolnych, blaty stolików uczniowskich i siedziska krzeseł; elewację budynku przedszkolnego;
- odstąpiono od przechowywania odzieży wierzchniej uczniów w salach lekcyjnych (zapewniono szafki indywidualne i wieszaki na korytarzach komunikacyjnych);
- zabezpieczono wejście i schody prowadzące do pomieszczeń zlokalizowanych w części piwnicznej znajdujące się na placu rekreacyjnym;
- zabezpieczono grzejniki centralnego ogrzewania w sali gimnastycznej;
- zapewniono zgodne z PN oświetlenie w pomieszczeniach do nauki oraz w salach zajęć;
- zapewniono właściwą wentylację w pomieszczeniach porządkowych przy łazienkach dla dzieci w przedszkolu;
- zapewniono bezpieczne korzystanie z urządzeń na placu zabaw (zniszczone, nierówne, z ubytkami okleiny siedziska na bujawkach wymieniono na nowe);

W dalszym ciągu 4 placówki szkolne, wykazywane w latach poprzednich, użytkują jako sale lekcyjne pomieszczenia zaadaptowane w części piwnicznej z czytelnicy i świetlicy, gdzie poziom podłogi i wysokość pomieszczeń nie odpowiada wymogom przepisów prawnych. Według oświadczeń dyrektorów placówek ww. sale lekcyjne urządzono z powodu ograniczeń lokalowych placówki.

VI. 2. Wodociągi i kanalizacja

Na terenie powiatu nowotomyskiego każda z placówek oświatowo - wychowawczych jest zaopatrywana w wodę z wodociągu publicznego.

Natomiast wśród 53 placówek skontrolowanych 8 posiada własne urządzenia kanalizacyjne i tak: 4 placówki posiadają zbiorniki bezodpływowe i 4 własną oczyszczalnię ekologiczną. Placówki nie skanalizowane, zlokalizowane są w miejscowościach wiejskich (brak kanalizacji centralnej).

W dalszym ciągu Zespół Szkoły i Przedszkola Brody 1, 64-310 Lwówek – Szkoła Podstawowa im. Jana Pawła II, Brody 1, 64-310 Lwówek jest jedyną placówką w powiecie nowotomyskim posiadającą sanitariaty zewnętrzne. Uczniowie klas IV-VIII podczas przerw międzylekcyjnych mają obowiązek korzystania z sanitariatów zewnętrznych. W związku z powyższym PPIS w Nowym

Tomyślu skierował ponownie pismo do Burmistrza Miasta i Gminy w Lwówku o podjęcie w trybie pilnym skutecznych działań w celu rozwiązania powyższego problemu. Do dnia dzisiejszego nie otrzymano odpowiedzi w ww. zakresie.

W grupie skontrolowanych w 2022 roku placówek standard dostępności do urządzeń sanitarnych nie jest zachowany w jednej szkole podstawowej oraz w czterech zespołach szkół. Fakty te zostały odnotowane w protokołach kontroli, które zostały przedstawione organom prowadzącym.

Zgodnie z obowiązującymi przepisami prawnymi dotyczącymi zapewnienia uczniom możliwości korzystania z ciepłej bieżącej wody przy wszystkich umywalkach w pomieszczeniach sanitarno – higienicznych, stwierdzono, iż na terenie powiatu nowotomyskiego wszystkie skontrolowane placówki oświatowo – wychowawcze spełniają ww. wymagania.

VI. 3. Infrastruktura do prowadzenia zajęć WF

W zakresie posiadania przez placówki własnej infrastruktury do prowadzenia zajęć wychowania fizycznego odnotowano niedostateczną liczbę sal gimnastycznych/zastępczych/ rekreacyjnych. Brak sal własnych odnotowano w 46,4% skontrolowanych szkół na terenie powiatu nowotomyskiego (dotyczy szkół podstawowych i zespołów szkół). Placówki nie posiadające własnej infrastruktury do prowadzenia zajęć z wychowania fizycznego (w roku sprawozdawczym stwierdzono ich 5) korzystają z infrastruktury poza placówką (boiska wiejskie, sale wiejskie, hale sportowe, ośrodki sportu i rekreacji) lub uczniowie ww. placówek ćwiczą na korytarzach bądź w salach lekcyjnych.

W ramach nadzoru bieżącego placówek szkolnych stwierdzono, iż na 25 placówek posiadających urządzenia i sprzęt sportowy, jedynie 4 posiadają ww. urządzenia i sprzęt zaopatrzone w certyfikaty bezpieczeństwa w 100%. Większość placówek posiada sprzęt sportowy bez certyfikatów, którego zakup miał miejsce przed 1997 r.

VI.4. Dożywianie dzieci i młodzieży

Oceniając placówki pod kątem prowadzonego dożywiania stwierdzono, iż 19 placówek wydawało ciepłe posiłki, w tym 7 placówek wyłącznie posiłki jednodaniowe. Łącznie z obiadów jednodaniowych i pełnych korzystało 1668 dzieci i młodzieży.

Stwierdzono także, iż z dofinansowywanych posiłków korzystało 70 dzieci i młodzieży, co stanowi 4,2% ogólnej liczby dzieci i młodzieży korzystających z posiłków. Ponadto napój (herbata, sok owocowy, mleko) wydawany był w 17 skontrolowanych placówkach, z którego korzystało 2363 uczniów. Oceniając prowadzone dożywianie w szkołach należy stwierdzić, iż na 19 placówek wydających ciepłe posiłki 11 placówek korzystało z posiłków przygotowywanych na miejscu, natomiast 8 z posiłków dowożonych spoza placówki.

VI.5. Opieka medyczna

Na podstawie przeprowadzonych kontroli stwierdzono, iż opiekę medyczną sprawowaną przez pielęgniarkę/higienistkę posiada 27 na 28 placówek oświatowych. Jedna szkoła podstawowa nie zapewnia fachowego personelu medycznego. W przypadku zachorowania, bądź nieszczęśliwego wypadku pomoc według ogólnych zasad dostępu do świadczeń medycznych. Szkoły nie zapewniają opieki lekarskiej, natomiast 22 szkoły organizują opiekę stomatologiczną w oparciu o gabinet stomatologiczny poza terenem szkoły. Gabinety profilaktyki zdrowotnej i pomocy przedlekarskiej posiada 13 skontrolowanych placówek oświatowych (wszystkie do własnej dyspozycji). Stan higieniczno – sanitarny ww. gabinetów nie budził zastrzeżeń. W placówkach, które nie posiadają gabinetów opieka medyczna sprawowana jest w pomieszczeniach zastępczych.

VI.6. Nadzór nad niebezpiecznymi substancjami i preparatami chemicznymi

Niebezpieczne preparaty i substancje chemiczne posiadało 5 szkół podstawowych, oraz 6 zespołów szkół. W wyniku kontroli stwierdzono, iż ww. placówki nie posiadały substancji i preparatów chemicznych po upływie daty ważności. Substancje i preparaty przechowywane były w pomieszczeniach zamykanych, odpowiednio oznakowanych, z dostępem do wody bieżącej. Każdy preparat posiadał kartę charakterystyki, która określa między innymi: udzielanie I pomocy, postępowanie w przypadku pożaru, postępowanie w przypadku niezamierzonego uwolnienia do środowiska, postępowanie z substancją/preparatem i jej/jego magazynowanie.

VI.7. Rozkład zajęć lekcyjnych

Prawidłowy rozkład zajęć lekcyjnych jest jednym z istotnych elementów w systemie opieki nad dziećmi i młodzieżą. Przy ocenie higienicznej rozkładu zajęć brano pod uwagę potrzebę równomiernego obciążenia uczniów zajęciami w poszczególnych dniach tygodnia oraz zróżnicowanie zajęć w każdym dniu. W roku sprawozdawczym oceniono 25 placówek (268 oddziałów) pod kątem prawidłowego rozkładu zajęć lekcyjnych, gdzie nie stwierdzono nieprawidłowości.

VI.8. Ergonomia

W celu eliminacji czynników uciążliwych w środowisku dzieci i młodzieży prowadzone są prace zapobiegawcze w zakresie wyposażenia obiektów szkolnych/przedszkolnych w meble edukacyjne dostosowane do wzrostu uczniów/dzieci.

Przeprowadzono ocenę dostosowania stolików i krzeseł do wzrostu dzieci w wieku przedszkolnym i uczniów szkół podstawowych. Skontrolowano pod tym względem 15 placówek przedszkolnych, 7 placówek szkół podstawowych oraz 12 placówek funkcjonujących w zespołach (2 przedszkola

i 11 szkół podstawowych). Ogółem badaniem objęto 1196 stanowisk pracy ucznia/przedszkolaka. Na podstawie ww. oceny nie odnotowano nieprawidłowości w wymienionym zakresie. Stan taki utrzymuje się od 2012 r.

W roku sprawozdawczym stwierdzono także, iż 25 placówek na 45 skontrolowanych (przedszkola, szkoły podstawowe, zespoły szkół) posiada wyłącznie meble zaopatrzone w certyfikaty bezpieczeństwa.

VI.9. Wypoczynek dzieci i młodzieży

W okresie zimowej i letniej przerwy wakacyjnej na terenie powiatu nowotomyskiego zorganizowano 44 placówki wypoczynku, w tym skontrolowano 36:

- 5 obozów/kolonii w obiekcie używanym okazjonalnie do wypoczynku;
- 20 obozów/kolonii w obiekcie hotelarskim lub innym obiekcie, w którym świadczone są usługi hotelarskie;
- 3 obozy pod namiotami ze stałą infrastrukturą komunalną;
- 2 obozy pod namiotami bez stałej infrastruktury;
- 14 półkolonii.

Ogółem z wypoczynku skorzystało 1947 dzieci i młodzieży. Według opinii organizatorów wypoczynku na terenie powiatu nowotomyskiego istnieje dobra baza do organizowania obozów sportowych.

W wyniku przeprowadzonych kontroli higieniczno – zdrowotnych nie stwierdzono uchybień i nieprawidłowości. Organizatorzy zapewнили uczestnikom dobre warunki zakwaterowania, utrzymania higieny osobistej oraz prowadzenia zajęć sportowo – rekreacyjnych (hale sportowe, boiska do gry w piłkę nożną oraz boiska typu Orlik). W trakcie wypoczynku nie odnotowano żadnego przypadku zatruc pokarmowych. Nie odnotowano również wypadków i hospitalizacji. Odnotowano natomiast 1 wypadek/uraz (upuszczenie ciężkiego przedmiotu na stopę).

W ramach współpracy z Komendą Powiatową Policji w Nowym Tomysłu skontrolowano wspólnie 10 turnusów wypoczynku.

VI.10. Badania problemowe i dodatkowe działania

W roku 2022 przeprowadzono następujące badania problemowe dotyczące:

- przestrzegania przepisów ustawy z dnia 9 listopada 1995 r. o ochronie zdrowia przed następstwami używania tytoniu i wyrobów tytoniowych. W trakcie kontroli stwierdzono przestrzeganie ww. przepisów;

- posiadania przez szkoły i placówki certyfikatów na sprzęt sportowy i meble edukacyjne. W wyniku przeprowadzonych kontroli nie stwierdzono nieprawidłowości w ww. zakresie;
- przygotowania informacji o stanie przygotowania obiektów do wypoczynku dzieci i młodzieży w formie wyjazdowej. W omawianym zakresie skontrolowano 2 placówki wspólnie z Sekcją Higieny Komunalnej;
- przygotowania szkół do nowego roku szkolnego 2022/2023 pod kątem zapewnienia właściwych warunków higieniczno-sanitarnych w tym określenia wskaźnika powierzchni przypadającej na jednego ucznia w sali dydaktycznej i standardów dostępności do urządzeń sanitarnych w szkołach podstawowych. W omawianym zakresie skontrolowano 10 placówek szkolnych. Na podstawie ww. kontroli stwierdzono, iż wszystkie skontrolowane placówki były przygotowane do rozpoczęcia nowego roku szkolnego;
- oceny w zakresie zapewnienia standardów sanitarno – higienicznych przebywania uczniów w placówkach edukacyjnych. W ww. zakresie skontrolowano 4 placówki, gdzie w 3 stwierdzono niewystarczającą infrastrukturę do prowadzenia zajęć z wychowania fizycznego oraz w 1 placówce niezachowanie standardów dostępności do urządzeń sanitarnych (informacja przygotowana na dzień 26.10.2022 r.);
- oceny obciążenia uczniów ciężarem tornistrów. Akcję ważenia uczniów i ich tornistrów przeprowadzono w 10 szkołach podstawowych. Ogółem badaniem objęto 1264 uczniów z 88 oddziałów. W wyniku badania stwierdzono, iż waga tornistra szkolnego w zakresie do 10 % masy ciała ucznia była u 496 uczniów, w zakresie 10-15% u 517 uczniów, a w zakresie powyżej 15% u 251 uczniów co stanowiło 20% ogólnej liczby przebadanych uczniów.

VII. Stan sanitarny obiektów żywności i żywienia

W nadzorowanych zakładach przeprowadzono 314 kontroli, w tym 76 kontroli stanowiły graniczne kontrole sanitarne, w trakcie których wydano ogółem 76 świadectw jakości zdrowotnej na importowane środki spożywcze.

Sporządzono 285 protokołów z kontroli sanitarnej, wydano 10 decyzji merytorycznych oraz 78 decyzji opłatowych.

Wydano 50 decyzji o zatwierdzeniu zakładu oraz zaświadczeń o wpisie zakładu do rejestru zakładów podlegających urzędowej kontroli organów Państwowej Inspekcji Sanitarnej. W wielu zakładach stan sanitarny ulega systematycznej poprawie, dzięki coraz większej świadomości przedsiębiorców w zakresie obowiązujących wymagań oraz wdrażaniu i stosowaniu zasad dobrej praktyki higienicznej (GHP), dobrej praktyki produkcyjnej (GMP), a także wprowadzaniu systemu HACCP. System HACCP wdrożyło 686 nadzorowanych zakładów, co stanowi 50 % objętych

nadzorem obiektów żywności i żywienia (wyłączono 388 obiektów – producenci pierwotni i dostawcy bezpośredni oraz środki transportu).

Dobłą praktykę higieniczną i dobrą praktykę produkcyjną wdrożyło 1378 zakładów tj. 100 %.

Stan sanitarny nadzorowanych obiektów oceniany był przez organy Państwowej Inspekcji Sanitarnej zgodnie z jednolitymi procedurami urzędowej kontroli żywności oraz materiałów i wyrobów przeznaczonych do kontaktu z żywnością uwzględniającymi przepisy w zakresie wymagań higieniczno - sanitarnych.

Pracownicy Sekcji Higieny Żywności i Żywienia kontrolowali warunki higieniczne w obiektach produkcji i obrotu żywnością, w tym m.in. w zakładach żywienia zbiorowego.

Oceniano teoretycznie jadłospisy dekadowe, uwzględniając zgodność z rozporządzeniem Ministra Zdrowia z dnia 26 lipca 2016 r. w sprawie grup środków spożywczych przeznaczonych do sprzedaży dzieciom i młodzieży w jednostkach systemu oświaty oraz wymagań, jakie muszą spełnić środki spożywcze stosowane w ramach żywienia zbiorowego dzieci i młodzieży w tych jednostkach (Dz. U. z 2016 r. poz. 1154).

W trakcie kontroli sprawdzano:

- różnorodność grup środków spożywczych,
- składniki posiłków – czy posiłki (śniadanie, obiad, podwieczorek) zawierały produkty z następujących grup środków spożywczych: produkty zbożowe lub ziemniaki, warzywa lub owoce, mleko lub produkty mleczne, mięso, ryby, jaja, orzechy, nasiona roślin strączkowych i inne nasiona oraz tłuszcze,
- sposób przyrządzania: zup, sosów oraz potraw, czy sporządzane były z naturalnych składników, bez użycia koncentratów spożywczych, z wyłączeniem koncentratów z naturalnych składników,
- częstotliwość podawania potraw smażonych oraz jakość używanych olejów roślinnych rafinowanych (o zawartości kwasów jednonienasyconych powyżej 50% i zawartości kwasów wielonienasyconych poniżej 40%),
- jakość przygotowywanych napojów (przygotowywane na miejscu nie zawierały więcej niż 10 g cukrów w 250 ml produktu gotowego do spożycia),
- częstotliwość podawania:
 - a) mleka lub produktów mlecznych,
 - b) mięsa, jaj, orzechów, nasion roślin strączkowych,
 - c) warzyw lub owoców w każdym posiłku,
 - d) produktów zbożowych w śniadaniu, obiedzie oraz podwieczorku,
- częstotliwość podawania w żywieniu całodziennym porcji warzyw lub owoców,

- częstotliwość podawania porcji ryb.

W 2022 r. przeprowadzono ocenę sposobu żywienia w dwóch podmiotach leczniczych.

W trakcie oceny jadłospisu 10-dniowego (dieta podstawowa) w jednym obiekcie stwierdzono niedostateczną podaż warzyw i owoców podawanych na śniadania i kolacje (np.: zaplanowano 1 raz pomidor na 10 śniadań. Brak jakichkolwiek warzyw na 10 ocenionych kolacji).

Wydano zalecenie, aby zwiększyć częstotliwość podawanych warzyw i owoców np.: w formie przetworzonej, jeśli pacjenci mają ograniczone możliwości spożywania składników trudno strawnych lub o twardej konsystencji.

Ponadto zwrócono uwagę (podczas przygotowywania obiadów) na zbyt dużą częstotliwość stosowania obróbki termicznej w formie smażenia (5 razy w ciągu 10 dni), którą można zastąpić w niektórych przypadkach zdrowszymi procesami np.: pieczenia, duszenia lub gotowania na parze oraz dodatek słoniny w formie przetopionej (2 razy w ciągu 10 dni). Ww. uwagi są istotne ze względu na długotrwały pobyt pacjentów w placówce.

Natomiast w drugim zakładzie, dokonano oceny jadłospisu 10-dniowego (dieta podstawowa) zgodnie z wytycznymi Programu oceny stanu żywienia pacjentów w szpitalach i zakładach opieki zdrowotnej na podstawie jadłospisów/posiłków (opracowanego przez GIS we współpracy z Instytutem Żywności i Żywienia), który uzyskał ocenę końcową sposobu żywienia/jadłospisu na poziomie zadowalającym. Stwierdzono, że oceniony jadłospis mieści się w przedziale 25-29 pkt. Niezależnie od otrzymanej liczby punktów ocenę pozytywną omawianego jadłospisu eliminowały następujące nieprawidłowości:

- średnia ocena dekadowa spożycia warzyw i/lub owoców wynosiła mniej niż 3 punkty, co budziło zastrzeżenia w planowaniu zbyt małej ilości podawania pacjentom warzyw i owoców.

W okresie 18.06.2022 r. – 30.09.2022 r. przeprowadzono 24 kontrole obiektów znajdujących się w miejscowościach wypoczynkowych oraz przy trasach turystycznych.

Nieprawidłowości nie stwierdzono, nie wydano decyzji administracyjnych oraz nie nałożono mandatu karnego.

W 2022 roku przeprowadzono kontrole w ramach Systemu Wczesnego Ostrzegania o Niebezpiecznej Żywności i Pasmach – RASFF, a dotyczyły:

- wykrycia obecności tlenu etylenu na poziomie 16 mg/kg w sproszkowanym produkcie pn. Garcinia Cambogia Extract, wykorzystanym do produkcji batonów pn. Ba!lans Baton Waniliowe Cappucino, (łącznie przeprowadzono 3 kontrole);

- stwierdzenia przekroczenia najwyższego dopuszczalnego poziomu ochratoksyny A w produkcie pn. Rodzynki sułtańskie Bakalland, kraj pochodzenia: Turcja;

- stwierdzenia zawartości ochratoksyny A w produkcie pn. Bartolini Eko makaron 100 % żytni pełnoziarnisty (ekologiczny), kraj pochodzenia Polska;
- stwierdzenia przekroczenia kadmu w produkcie mrożonym „Marchewka Mini Hortex”;
- wykrycia obecności bakterii *Listeria monocytogenes* w produkcie: Metka łososiowa Kiełbasa surowa;
- stwierdzenia zawartości glutenu na poziomie 37,5 mg/kg w produkcie pn.: Bezglutenowy pasztet z królika, kraj pochodzenia Polska;
- stwierdzenia migracji ołowiu i kadmu w produkcie: „Zestaw szklanek świątecznych, wyprodukowanych w Chinach. Średnia zawartość Pb w badanej próbce wynosiła: $4,42 \pm 0,97$ mg/wyrób; kadmu (średnia zawartość Cd w badanej próbce wynosiła $0,53 \pm 0,15$ mg/).

W ramach powiadomień informacyjnych przeprowadzono kontrole w zakresie:

- stwierdzenia niezadeklarowanej obecności alergenu - jaj w produkcie pn. Herbalife Protein bar Vanilla-almond, pochodzącym z Malty;
- stwierdzenia przekroczenia najwyższego dopuszczalnego poziomu pozostałości pestycydu - glifosatu w produkcie pn. „Kasza jaglana”, kraj pochodzenia: Polska;
- wycofania z rynku określonych partii sera pleśniowego z mleka koziego pn. Sainte Maure President Chevre, w związku ze stwierdzeniem metalowego ciała obcego;

Łącznie przeprowadzono 4 kontrole w ramach funkcjonowania systemu RASFF.

Ogółem do badań laboratoryjnych pobrano 136 próbek żywności (w tym krajowe, importowane oraz wyprodukowane w Unii Europejskiej). Żadna z pobranych do badań laboratoryjnych próbek żywności nie podlegała kwestionowaniu.

Ogółem do badań laboratoryjnych pobrano 3 próbki materiałów i wyrobów przeznaczonych do kontaktu z żywnością (wszystkie importowane). Żadna z pobranych do badań laboratoryjnych próbek materiałów i wyrobów przeznaczonych do kontaktu z żywnością nie podlegała kwestionowaniu.

Bieżący nadzór nad suplementami diety oraz żywnością specjalnego przeznaczenia obejmował kontrolę znajdujących się w obrocie produktów oraz oferowanych do sprzedaży na stronach internetowych, w zakresie znakowania produktów wprowadzanych do obrotu handlowego oraz weryfikacji spełnienia warunków określonych w otrzymanych pismach od Głównego Inspektora Sanitarnego.

Na terenie powiatu nowotomyskiego nie posiadamy żadnego zakładu produkującego suplementy diety, natomiast posiadamy 3 zakłady wprowadzające do obrotu suplementy diety - 3 sklepy ze stoiskiem sprzedaży suplementów diety oraz 18 aptek wpisanych do rejestru zakładów

podlegających urzędowej kontroli organów Państwowej Inspekcji Sanitarnej posiadających stoiska sprzedaży suplementów diety oraz żywności specjalnego przeznaczenia.

Ocenę przeprowadzano sprawdzając w obrocie oraz na stronach internetowych oznakowanie opakowań jednostkowych zgodnie z wymaganiami zawartymi w Rozporządzeniu Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1169/2011 z dnia 25 października 2011 r. w sprawie przekazywania konsumentom informacji na temat żywności (Dz. Urz. UE L 304 z 22.11.2011 r., s.18, z późn. zm.), oraz Rozporządzeniu Ministra Zdrowia z dnia 16 września 2010 r. w sprawie środków spożywczych specjalnego przeznaczenia żywieniowego (Dz. U. z 2015 r., poz. 1026), a także w Rozporządzeniu Ministra Zdrowia z dnia 9 października 2007 r. w sprawie składu oraz oznakowania suplementów diety (Dz.U. z 2018 r., poz. 1951).

Sprawdzano, czy na opakowaniu jednostkowym podano następujące informacje:

- nazwę kategorii składników odżywczych lub substancji charakteryzujących produkt lub wskazanie ich właściwości,
- porcję produktu zalecaną do spożycia w ciągu dnia,
- ostrzeżenie dotyczące nieprzekraczania zalecanej porcji do spożycia w ciągu dnia,
- stwierdzenie, że suplementy diety nie powinny być stosowane jako substytut zróżnicowanej diety,
- stwierdzenie, że suplement diety powinien być przechowywany w sposób niedostępny dla małych dzieci,
- deklarację zawartości witamin i składników odżywczych (w postaci liczbowej, oraz zgodność używanych jednostek witamin i składników mineralnych),
- deklaracji w oznakowaniu zawartości witamin i składników mineralnych w przeliczeniu na zalecaną przez producenta do spożycia dzienną porcję produktu,
- informację o zawartości witamin i składników mineralnych podawaną w procentach w stosunku do zalecanego dziennego spożycia.

W 2022 roku sprawdzono oznakowanie suplementów diety oraz środków spożywczych specjalnego przeznaczenia żywieniowego znajdujących się w obrocie oraz na stronach internetowych. W zakresie znakowania oceniono ogółem 24 suplementy diety oraz 46 środków spożywczych specjalnego przeznaczenia żywieniowego.

Żadnego z ocenianych suplementów diety oraz środków spożywczych specjalnego przeznaczenia żywieniowego nie kwestionowano. Do żadnego z ocenianych (w zakresie oświadczeń żywieniowych i zdrowotnych) suplementów diety i środków spożywczych specjalnego przeznaczenia żywieniowego uwag nie wniesiono. Nie podejmowano działań administracyjnych.

W 2022 r. zgodnie z planem pobierania próbek do badań laboratoryjnych pobrano 1 próbkę wyrobów cukierniczych trwałych w kierunku badania obecności organizmów genetycznie

zmodyfikowanych, w ramach kontroli urzędowej i monitoringu. Pobrana próbka nie podlegała kwestionowaniu. W zbadanej próbce nie wykryto obecności organizmów zmodyfikowanych genetycznie. Zgodnie z Rozporządzeniem (WE) 1830/2003 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 22 września 2003 r. dotyczącym możliwości śledzenia i etykietowania organizmów zmodyfikowanych genetycznie oraz możliwości śledzenia żywności i produktów paszowych wyprodukowanych z organizmów zmodyfikowanych genetycznie (Dz. U. L 268 z 18.10.2003), oznakowania wymagają produkty zawierające GMO w ilości większej niż 0,9%. Produkt nie wymagał oznakowania.

Nadzór sanitarny nad materiałami i wyrobami przeznaczonymi do kontaktu z żywnością obejmował zarówno sanitarno-higieniczne warunki produkcji, jak i bezpieczeństwo zdrowotne tych produktów. Na terenie powiatu nowotomyskiego posiadamy 3 wytwórnie materiałów i wyrobów przeznaczonych do kontaktu z żywnością.

W jednym z nadzorowanych zakładów produkowane opakowania do kontaktu z żywnością przeznaczone są do pakowania sosów oraz suplementów diety.

Na produkowane wyroby zakład posiada certyfikat spełnienia wymagań normy ISO 9001:2015.

Zakład wdrożył i przestrzega zasady dobrej praktyki produkcyjnej (GMP), zapewnia i kontroluje zgodność wyrobów z wymaganiami (badania migracji) oraz dysponuje dokumentacją potwierdzającą zgodność wyrobów z wymaganiami.

Na produkowane opakowania do kontaktu z żywnością producent wydaje deklarację zgodności potwierdzającą, iż produkowane opakowania spełniają wymagania Dyrektywy Rady i Parlamentu Europejskiego oraz Rozporządzenia (WE) nr 1935/2004 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 27 października 2004r. w sprawie materiałów i wyrobów przeznaczonych do kontaktu z żywnością oraz Rozporządzenia (WE) nr 10/2011 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 14 stycznia 2011 r. w sprawie materiałów i wyrobów z tworzyw sztucznych przeznaczonych do kontaktu z żywnością. Zakład posiada wdrożony system pozwalający na identyfikację pochodzenia surowców oraz wyrobów. Przedstawiono do wglądu dokumentację dotyczącą przeprowadzanych szkoleń pracowników. W drugim zakładzie produkowane są wytwornice do pary (żywa para wtlaczana bezpośrednio do składników środków spożywczych). Trzeci nadzorowany zakład: hurtownia – szpilek cenowych.

VIII. Działalność w zakresie oświaty zdrowotnej i promocji zdrowia

Działalność z zakresu oświaty zdrowotnej i promocji zdrowia w 2022 roku podejmowana przez Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Nowym Tomysłu ukierunkowana była na kształtowanie właściwych postaw i zachowań prozdrowotnych w celu umocnienia zdrowia

jednostki i społeczeństwa na terenie powiatu nowotomyskiego. Tutejszy organ inicjował, organizował, koordynował i prowadził działania dotyczące następujących zagadnień:

- profilaktyka uzależnień, ze szczególnym uwzględnieniem profilaktyki tytoniowej,
- prawidłowe żywienie,
- aktywność fizyczna,
- profilaktyka nowotworowa,
- profilaktyka chorób zakaźnych,
- profilaktyka chorób odzwierzęcych i pasożytniczych,
- promowanie zdrowego stylu życia.

Powyższe działania skierowane były do ogółu społeczeństwa, ze szczególnym uwzględnieniem dzieci i młodzieży, rodziców, grona pedagogicznego. W ramach działalności oświatowo-zdrowotnej w 2022 roku na terenie powiatu nowotomyskiego realizowane były następujące programy i akcje prozdrowotne:

1. Program „Mamo, Tato – co Wy na to?” adresowany jest dla dzieci w wieku przedszkolnym 5-6 lat oraz ich rodziców/opiekunów. Celem programu jest zwrócenie uwagi rodziców na specyfikę rozwoju dziecka, istotę zmian psychicznych i fizycznych, których doświadczają ze szczególnym naciskiem na ich potrzeby, słabości, kryzysy. W powiecie nowotomyskim program realizowany był w 21 placówkach wychowania przedszkolnego.

2. Program Ograniczania Zdrowotnych Następstw Palenia Tytoniu w Polsce. Celem programu było podniesienie poziomu wiedzy na temat negatywnych skutków czynnego i biernego palenia oraz kształtowanie postaw odpowiedzialności za zdrowie własne i innych. Program adresowany był do ogółu społeczeństwa ze szczególnym uwzględnieniem dzieci i młodzieży.

W ramach Programu Ograniczania Zdrowotnych Następstw Palenia Tytoniu w Polsce realizowane były następujące programy edukacyjne oraz kampanie społeczne:

• Program Przedszkolnej Edukacji Antytytoniowej „Czyste powietrze wokół nas”. Program skierowany był do dzieci 5-6 letnich, ich rodziców i opiekunów. W powiecie nowotomyskim program realizowany był w 16 placówkach wychowania przedszkolnego.

Program Antytytoniowej Edukacji Zdrowotnej „Bieg po zdrowie”. Program skierowany został do uczniów klas IV. Realizowany był w 16 szkołach podstawowych.

• konkurs dla uczniów klas V szkół podstawowych „**Palić, nie palić – oto jest pytanie**” na fotografię. Do udziału w konkursie zgłosiło się 7 szkół podstawowych z terenu powiatu nowotomyskiego. W etapie szkolnym udział wzięło 31 uczniów.

1 miejsce w etapie powiatowym konkursu

- szkolenie dla uczniów szkół podstawowych powiatu nowotomyskiego w ramach projektu „Młodzieżowi Liderzy Zdrowia – Kontra Tytoń”. Do udziału w szkoleniu zgłosiło się 8 szkół podstawowych. Liczba uczestników szkolenia: 21 osób.

Szkolenie MLZ/Tytoń w Bibliotece Miejskiej w Nowym Tomyślu

- **Światowy Dzień bez Tytoniu (31 maja)** - w ramach obchodów odbyły się dwa spotkania informacyjno – edukacyjne: w Szkole Podstawowej w Opalenicy dla uczniów klasy III oraz w Szkole Podstawowej w Urbanowie dla uczniów klasy VII.

SP w Opalenicy

SP w Urbanowie

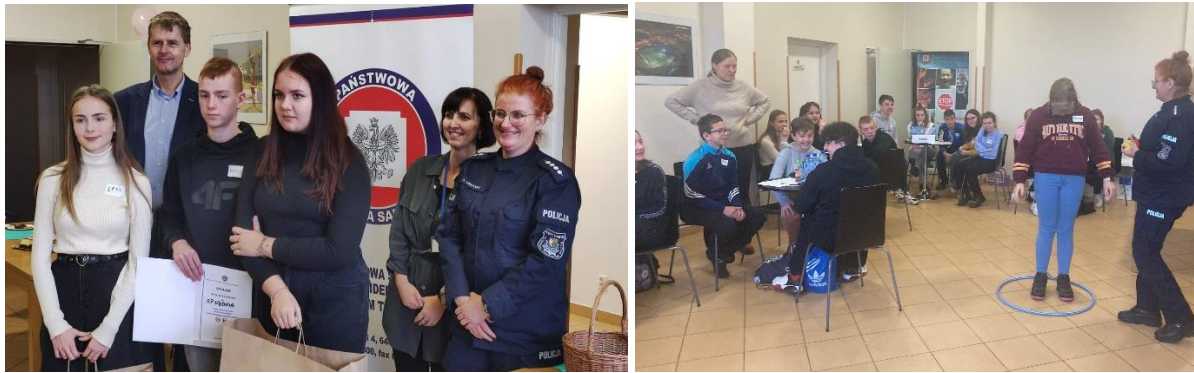
- Światowy Dzień Rzucania Palenia Tytoniu (trzeci czwartek listopada), w ramach obchodów został zorganizowany punkt informacyjno – edukacyjny dla pacjentów Przychodni „Medyk” w Lwówku.

Pomiar tlenu węgla w wydmuchiwanym powietrzu przy pomocy smokelyzera

3. Profilaktyczny program przeciwdziałaniu uzależnienia od alkoholu, tytoniu i innych środków psychoaktywnych.

- W ramach ww. projektu realizowany był program edukacyjny „ARS, czyli jak dbać o miłość?” adresowany do młodzieży szkół ponadpodstawowych. Celem programu była edukacja w zakresie skutków zdrowotnych i społecznych używania alkoholu, tytoniu i substancji psychoaktywnych. IX edycja programu realizowana był w 13 typach szkół ponadpodstawowych.
- Przeprowadzono turniej wiedzy połączony z rozgrywkami sportowymi dla uczniów klas VI-VIII szkół podstawowych z Gminy Zbąszyń pod hasłem „Wolni od nałogów”. Liczba uczestników turnieju: 20 osób.

Zbąszyńskie Centrum Sportu, Turystyki i Rekreacji w Zbąszyniu

- Zorganizowano konkurs plastyczny na zakładkę do książki pod hasłem: „Stop Używkom”. Konkurs został skierowany dla uczniów klas VI-VIII szkół podstawowych z powiatu nowotomyskiego. W konkursie w etapie szkolnym wzięło udział 102 uczniów na etap powiatowy wpłynęło 8 prac.

Zakładki do książki (SP Urbanowo, SP Zbąszyń, SOSW Zbąszyń, SP Lwówek, SP nr 1 Nowy Tomyśl, SP Bukowiec, SP Miedzichowo, SP Michorzewo)

4. Profilaktyka HIV/AIDS. Państwowa Inspekcja Sanitarna włączyła się w realizację Krajowego Programu Zapobiegania Zakażeniom HIV i Zwalczenia AIDS. W ramach ww. programu zrealizowano następujące przedsięwzięcia:

- projekt edukacji rówieśniczej „Młodzieżowi Liderzy Zdrowia – Kontra HIV”. W ramach projektu zorganizowano szkolenie, w którym udział wzięło 8 uczniów z 3 szkół ponadpodstawowych. W opinii uczestników szkolenia zdobyta wiedza jest bardzo przydatna w zrozumieniu problematyki HIV/AIDS.

Szkolenie MLZ/HIV w Bibliotece Miejskiej w Nowym Tomyślu

- akcja „Bezpieczne Walentynki”. W ramach akcji zamieszczono informację z hasłem przewodnim „Kochaj Bezpieczniej” na stronie internetowej [tut.](#) Stacji.
- Z okazji obchodów Światowego Dnia Aids zorganizowano:
 - z ramienia Powiatowej Stacji Sanitarno Epidemiologicznej w Nowym Tomyślu zostały przeprowadzone dwa spotkania informacyjno-edukacyjne na temat profilaktyki HIV/AIDS i chorób przenoszonych drogą płciową dla młodzieży z Zespołu Rolniczego Centrum Kształcenia Ustawicznego w Trzciance oraz z Zespołu Szkół nr 1 w Nowym Tomyślu. Zostały również wręczone nagrody za udział w etapie powiatowym Konkursu pod hasłem.: „Nie Daj Szansy Aids”, którego partnerem jest Starostwo Powiatowe w Nowym Tomyślu.

ZS nr 1 w Nowym Tomyślu

ZSRCKU w Trzciance.

5. Światowy Dzień Zdrowia: obchodzony jest każdego roku 7 kwietnia z okazji rocznicy powstania Światowej Organizacji Zdrowia (WHO). Co roku motyw przewodni poświęcony jest innej tematyce, która podkreśla priorytetowy problem w obszarze zdrowia publicznego na świecie. Jest to dobra okazja do podjęcia wielu działań, których efektem jest poprawa stanu zdrowia ludzi. W 2022 roku

Światowy Dzień Zdrowia przebiegał pod hasłem „Nasza planeta – nasze zdrowie”. W ramach obchodów:

- zorganizowano trzy spotkania informacyjno – edukacyjne dla uczniów klas IV, VII i VIII pod hasłem: „Pij wodę” i „Stop używkom” w Szkole Podstawowej w Wytomyślu. W klasie IV pracownik Sekcji Higieny Komunalnej wygłosił krótki wykład na temat jaki wpływ na organizm człowieka ma regularne picie wody oraz w drugiej części spotkania przeprowadzono pokaz jak pracownicy Inspekcji Sanitarnej pobierają próbki wody do badań laboratoryjnych – młodzież zapoznała się z naczyniami oraz sprzętem do poboru próbek wody. Kolejne 2 spotkania zostały skierowane dla uczniów klasy VII i VIII ph.: „Stop używkom” na których pracownik stanowiska pracy ds. Oświaty Zdrowotnej i Promocji Zdrowia PSSE w Nowym Tomyślu wraz z przedstawicielem KPP w Nowym Tomyślu przeprowadzili wykład na temat wpływu używek (dopalaczy, narkotyków i tytoniu) na organizm człowieka, pod koniec spotkania uczniowie obejrzeni film edukacyjny pt.: „Jak to działa”.

SP Wytomyśl

6. Profilaktyka raka piersi „Zdrowe piersi” Celem programu było zmniejszenie występowania raka piersi i przedwczesnej umieralności na tę chorobę oraz uwrażliwienie kobiet na potrzebę nauki samobadania piersi i wykonywania regularnych badań profilaktycznych (m.in. samobadanie, mammografia). Grupę docelową stanowił ogół społeczeństwa (zamieszczenie informacji na stronie internetowej tutejszej stacji „Październik miesiącem profilaktyki raka piersi”). W Zespole Szkół nr 1

w Zbąszyniu oraz w Stowarzyszeniu „Kochamy” w Nowym Tomysłu odbyły się wykłady na temat profilaktyki raka piersi połączone z warsztatami nauki samobadania piersi.

Stowarzyszenie „Kochamy”

ZS nr 1 w Zbąszyniu

7. Inne przedsięwzięcia:

- **Program „Wybierz życie – pierwszy krok”** – profilaktyka raka szyjki macicy. Program realizowany był w 6 szkołach ponadpodstawowych. Realizatorami programu byli koordynatorzy ds. wychowania zdrowotnego, pedagodzy szkolni oraz pracownicy służby zdrowia. Każda placówka otrzymała materiały edukacyjne.

- **Kampania „Wybieraj Bezpieczną Żywność”** – Europejski Urząd ds. Bezpieczeństwa Żywności (EFSA) przeprowadził II edycję kampanii informacyjnej „Wybieraj Bezpieczną Żywność” #EUChooseSafeFood. Tematem tegorocznej edycji były: Suplementy diety, higiena żywności (w tym tematyka chorób przenoszonych drogą pokarmową), znakowanie żywności. W ramach kampanii w ZS nr 1 w Nowym Tomysłu odbyły się 3 spotkania informacyjno – edukacyjne dla uczniów klas IV technikum.

- **Promocja higieny jamy ustnej, w tym profilaktyka próchnicy i chorób przyzębia:** w ramach akcji przeprowadzono spotkania informacyjno-edukacyjne ph.: „Mam zdrowe zęby” dla dzieci 4-6 letnich z przedszkola w Wytomyślu i Opalenicy oraz dla dzieci klasy III z SP w Opalenicy.

Przedszkole Wytomyśl

Przedszkole w Opalenicy

SP w Opalenicy

- Akcja „Bezpieczne lato 2022”: w ramach akcji przy współpracy KPP w Nowym Tomysłu przeprowadzono pogadanki dla uczestników wypoczynku letniego (półkolonie, obozy) i ich wychowawców z zakresu: profilaktyka HIV/AIDS, profilaktyka palenia tytoniu, profilaktyka używania środków zastępczych „dopalaczy” i narkotyków, profilaktyka chorób odkleszczowych, profilaktyka higieny jamy ustnej. Liczba spotkań 8, liczba osób 216.

Obóz harcerski – Nowa Wieś Zbąska

Półkolonia w WSPiA Nowy Tomyśl

IX. Zapobiegawczy Nadzór Sanitarny

W 2022 roku w zakresie zapobiegawczego nadzoru sanitarnego uzgodniono 23 projekty miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego oraz 6 projektów studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy. Zajęto 5 stanowisk o braku możliwości uzyskania opinii sanitarnej i 1 stanowisko dotyczące odstąpienia od przeprowadzenia strategicznej oceny oddziaływania na środowisko. Wydano 24 opinie sanitarne uzgadniające zakres i stopień szczegółowości informacji wymaganych w prognozie oddziaływania na środowisko.

Tutejszy organ uczestniczył w procedurze przeprowadzania ocen oddziaływania na środowisko: wydano 42 opinie sanitarne co do potrzeby przeprowadzenia oceny oddziaływania na środowisko, a w przypadku stwierdzenia takiej potrzeby co do zakresu raportu; wydano 5 opinii sanitarnych przed wydaniem decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach.

W procesie inwestycyjnym Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Nowym Tomyślu uzgodnił 2 dokumentacje projektowe.

Na wniosek poszczególnych jednostek inwestycyjnych uczestniczących w odbiorach końcowych obiektów, wydano:

- 30 opinii sanitarnych dotyczących dopuszczenia do użytkowania obiektu budowlanego, zgodnie z art. 56 Prawa Budowlanego,
- 1 opinię sanitarną dla hurtowni farmaceutycznej produktów leczniczych weterynaryjnych (nie wymagającą odbioru budowlanego).

Ponadto:

- zajęto 21 stanowisk (w formie pisma/opinii) w innych sprawach dotyczących m.in. podtrzymania stanowisk, braku podstaw do zajmowania stanowisk, przekazania spraw

zgodnie z kompetencją, dotyczące zapytań od inwestorów, bądź innych organów,

- wydano 3 zawiadomienia o braku sprzeciwu dla obiektów budowlanych (milczące zgody),
- wydano 55 decyzji administracyjnych, w tym: 12 decyzji umarzających postępowanie, 42 decyzje ustalające obowiązek uiszczenia opłaty oraz 1 decyzję wnoszącą sprzeciw przeciwko uruchomieniu wybudowanego obiektu - ferma brojlerów kurzych.

W związku z działalnością kontrolną prowadzoną w zakresie zapobiegawczego nadzoru sanitarnego w 2022 r. dokonano 42 kontroli obiektów.

Podsumowanie

Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Nowym Tomyślu w roku 2022 w związku z obowiązującym do dnia 15 maja 2022 roku stanem epidemii wywołanym zakażeniami wirusem SARS-CoV-2 na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej przede wszystkim prowadził szereg działań oraz realizował wiele istotnych zadań w celu zapobiegania szerzeniu się zakażeń wirusem SARS-CoV-2 na terenie Powiatu Nowotomyskiego. W związku z powyższym wszyscy pracownicy Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Nowym Tomyślu byli zaangażowani w ww. działania zarówno w godzinach pracy Stacji, jak również po godzinach pracy, w tym w dni wolne od pracy i święta.

Prowadzono stały monitoring sytuacji epidemiologicznej chorób zakaźnych i zakażeń oraz zgonów z ich powodu wśród mieszkańców powiatu nowotomyskiego. Zanotowano wzrost zachorowań na: wirusowe zakażenia jelitowe, choroby przenoszone drogą płciową, ospę wietrzną oraz bakteryjne zakażenia jelitowe wywołane przez *Clostridium difficile*. Natomiast zarejestrowano spadek zachorowań na: zatrucia pokarmowe wywołane przez *Salmonellę*, boreliozę oraz wirusowe zapalenia wątroby typu B i typu C.

Zarejestrowano łącznie 7 ognisk epidemicznych, w roku poprzednim 1. 6 ognisk (5 rodzinnych, 1 w placówce oświatowo-wychowawczej), których przyczyną były Rotawirusy, natomiast 1 ognisko w podmiocie leczniczym (szpital) zostało wywołane przez *Clostridium difficile*.

W omawianym okresie nadzorem Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Nowym Tomyślu objęto 20 wodociągów zbiorowego zaopatrzenia ludności w wodę oraz 4 indywidualne ujęcia wody. Główną przyczyną kwestionowania jakości wody z wodociągów były krótkotrwałe przekroczenia parametrów fizykochemicznych, organoleptycznych oraz mikrobiologicznych. Wskaźniki te nie zagrażały jednak bezpośrednio zdrowiu konsumentów. W przypadku zaistniałych przekroczeń, producenci wody podejmowali działania mające na celu doprowadzenie jakości wody do obowiązujących wymagań dla jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi.

W końcowej ocenie rocznej wodę przydatną do spożycia, zgodnie z ww. rozporządzeniem Ministra Zdrowia dostarczały wszystkie wodociągi zbiorowego zaopatrzenia w wodę i indywidualne ujęcia wody produkujące wodę wykorzystywaną w ramach działalności gospodarczej.

Stwierdzono, że w skontrolowanych zakładach pracy nadal najwięcej osób pracowało w warunkach przekroczenia wartości NDN hałasu – 653 pracowników (w 21 zakładach pracy). W większości przypadków ww. przekroczenia czynników szkodliwych występowały w przemyśle drzewnym i metalowym.

Na podstawie przeprowadzonych kontroli placówek oświatowo – wychowawczych oraz placówek wypoczynku w 2022 r. stwierdzono, iż:

- w dalszym ciągu w 1 placówce funkcjonują sanitariaty zewnętrzne;
- w 5 placówkach nie są zachowane standardy dostępności do urządzeń sanitarnych;
- wszystkie placówki oświatowo – wychowawcze zapewniają uczniom możliwość korzystania z ciepłej bieżącej wody przy wszystkich umywalkach w pomieszczeniach sanitarno – higienicznych oraz zapewniają uczniom możliwość pozostawienia w szkole części podręczników i przyborów szkolnych;
- w zakresie dostosowania mebli edukacyjnych do zasad ergonomii oraz w rozkładzie zajęć lekcyjnych nie wykazano nieprawidłowości;
- 4,2% uczniów korzystających z obiadów, korzystało z posiłków dofinansowanych;
- placówki nie posiadają przeterminowanych niebezpiecznych preparatów/substancji chemicznych.

Obiekty nauczania i wychowania są systematycznie modernizowane i utrzymane na odpowiednim poziomie sanitarno – higienicznym.

W celu zapewnienia właściwego poziomu bezpieczeństwa zdrowotnego żywności należy nadal kontynuować nadzór sanitarny szczególnie w zakresie:

- zachowania łańcucha chłodniczego na całej drodze od surowca do gotowego produktu wydawanego konsumentom, co ma szczególne znaczenie w przypadku środków spożywczych łatwo psujących się,
- wdrażania i skutecznego stosowania systemów kontroli wewnętrznej w obiektach żywności i żywienia – dobrej praktyki higienicznej (GHP), dobrej praktyki produkcyjnej (GMP) oraz systemu HACCP (wraz z niezbędną dokumentacją),
- prawidłowego znakowania wyrobów w tym składnikami alergennymi oraz informacji o wartości odżywczej,
- identyfikowalności surowców i produktów,
- stosowania prawidłowych procesów mycia i dezynfekcji,

- właściwego stosowania substancji dodatkowych.

Działalność oświatowo-zdrowotna skierowana była do ogółu społeczeństwa powiatu nowotomyskiego ze szczególnym uwzględnieniem dzieci i młodzieży wszystkich typów placówek oświatowo-wychowawczych.

Do realizacji programów edukacyjnych, akcji zdrowotnych, kampanii informacyjnych wykorzystywane były różne formy i metody: szkolenia, narady, konkursy, warsztaty itp. Do działań włączyli się partnerzy m.in. Starostwo Powiatowe w Nowym Tomyślu, urzędy poszczególnych gmin, placówki oświatowo-wychowawcze na terenie powiatu nowotomyskiego, Wojewódzka Stacja Sanitarno-Epidemiologiczna w Poznaniu, lokalne media, Miejska i Powiatowa Biblioteka Publiczna w Nowym Tomyślu, Komenda Powiatowa Policji w Nowym Tomyślu, placówki służby zdrowia. Ww. instytucje wspierały podejmowane przedsięwzięcia finansowo, merytorycznie oraz organizacyjnie. Realizowane działania na rzecz ochrony zdrowia przyczyniły się do kształtowania właściwych postaw, nawyków i zachowań prozdrowotnych wśród społeczeństwa powiatu nowotomyskiego.

Pion zapobiegawczego nadzoru sanitarnego realizował ustawowe obowiązki i zadania w zakresie ochrony zdrowia publicznego poprzez opiniowanie pod względem higieniczno-zdrowotnym projektów planów zagospodarowania przestrzennego, przedsięwzięć przed wydaniem decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach, dokumentacji projektowych inwestycji, odbiorów obiektów budowlanych przekazywanych do użytkowania.